

ΣΥΓΓΕΝΕΙΑ
DE PROPINQVITATE
Matrimonium impediente,
REGVLAS.

*Quæ rna omnes quæstionis huius
difficultates facile
expedit.*

Authore CAROLO BVTLER, Magd.

LEVIT. 18, 6.
Omnis homo ad propinquam sanguinis
suis non accederet.

UNIVERSITY
LIBRARY
CAMBRIDGE

OXONIÆ.
Excudebant IOHANNES LICHFIELD & GUILIELMVS
TVMAR, Academæ Typographi. 1625.

STATE UNIVERSITY

of NEW YORK CITY

LIBRARY

LIBRARY
UNIVERSITY OF NEW YORK
LIBRARY

LIBRARY STATE UNIVERSITY OF NEW YORK

98.00

OXFORD

EXCELSIOR LIBRARIES OF THE STATE UNIVERSITY OF NEW YORK

AD LECTOREM.

Doctrinam de Matrimonij impedimentis, Iurisconsultos consulens, rem cognitu difficilem pariter ac necessariam comperi. Necessariam, ne incestis homines connubii & se & sobolem suam insciū polluerent: difficilem, ob præceptorum, quæ passim ab Authoribus traduntur, tum multitudinem tum obscuritatem. Ut rectè Zanchius, *Necessitas* inde patet, quòd quotidie in ecclesia celebrantur nuptriae, de quibus multi occurrunt casus, & variae proponuntur quæstiones, quas certè ignorare docti Theologi non est, nec boni Pastoris: difficultas autem inde sequitur, quòd tam multa, tamq; diversa videmus hac de re scripta fuisse, tum a Theologis, tum a Iurisperitis, tum deniq; a Canonistis; ut vix quid sibi ipsi velint intelligas. *Quare operæ-pretium duxi, multa*

*De coniugio
Adami, in
Prefat. III.*

AD LECTOREM.

hæc & obscura in vnicam & diluci-
dam contrahere REGULAM; quæ, instar
omnium, quæstiones, vel difficillimas, quæf-
cūq; dissolvat. Verum quia, juxta regu-
lam Iuris, Idem est non esse & non ap-
parere, Regulam hanc nudam & solam
proponere non sat habui. Sed, quod vel curi-
osis satis fiat, primò certa ipsius, ex lege
Dei & Naturæ, fundamenta jeci: se-
cundo loco Regulam ipsam adnotavitum
singulas eius partes explicavi, & legibus
item confirmavi: postremò submoxi quæ
adversari videantur. Quæ omnia lubens
candidæ tuæ (erudite lector) censuræ sub-
jicio. Vale.

Tuus C: B.

SYNGENIA.

sive

DE PROPINQUITATE

Marrimonium impediente,

REGULÆ generalis.

UNIVERSITY LIBRARY

LIBRARY

CAMBRIDGE

VT, (a) Consanguinitatem & Affinitatem propagando, propagetur vna, grata Deo & hominibus, hominum inter se dilectio & familiaritas, (b) naturalem quandam hominibus *naturæ* author ingenuis vercundiā; qua, personarum quæ jā in satiis propinquæ sunt conjugia horrentes, noua indicis amoris vincula aliunde querentes. Unde vel (c) gentes ipsæ incestuosa propinquorum connubia, ut (d) *naturæ* repugnantia, meror illius instinctu abominatae sunt. Ideoque (e) Agyptij & Cananæi, ad quos non pertine-

A 3
bat

bat lex Mosaica, & quidem ante legem a Mo-
se latam, quia huiusmodi abominationibus,
Naturae monitis renitentes, se polluerant; a
Deo damnantur & puniuntur.

(a) Augustin: de civitate Dei, lib: 15, c: 16. *Habita est
ratio rectissima charitatis, ut homines, quibus esset utilis atq, ho-
nesta concordia, diversarum necessitudinum vinculis necterentur.*

(b) Digest: seu Pandect: (quod volumen hujusmodi
charactere [ff] denotari consuevit.) libro 23, titulo 2,
lege 14. *In contrahendis matrimonij naturale ius & pudor
inspiciendus est. Et Aug: loco supra citato, Nescio quomodo incest
humane veresundie quiddam naturale & laudabile; ut cui de-
bet, causa propinquitatis, verecundum honorem, ab ea continat.*

(c) Idem ibidem, hoc etiam, inter impios Deorum multo-
rum falsorumq, cultores, sic observari cernimus, ut etiam si, per-
versus legibus, permittantur fraterna coniugia; melior tamen
consuetudo ipsam malit exhorrire licentiam: & cum sorores ac-
cipere in matrimonium, primis humani generis temporibus,
propter necessitatem, omnino licuerit; sic aversetur, quasi nun-
quam licere potuerit.

(d) Authentic: Coll: 2, tit: 7, c: 1. *Si quis illicitas &
contraria naturae (quas lex incestas, & nefandas, & damnaas
vocat) contraxerit nuptias; & ibidem, quatenus discat intra
naturam se continere: non autem ultra terminum traditum no-
bis a Natura, etiam his legibus repugnare. Item Zanchius de
conjugio Adami in Prefat: Doctrina de coniugio erruenda est
nobis, primo quidem ex verbo Dei, deinde etiam ex iure civili.
Est enim de iure naturae: quo sit utram multa, heq, honestissi-
ma, apud gentes etiam de coniugio leges reperiuntur; sicut in iure
civili videre est.*

(e) Levit: cap: 18, v: 24, 25: & cap: 20, 23.

(d & e) Melancton de conjugio. *Sciendum est leges in
Levitico, qua prohibent commixtionem personarum que ibi re-
citantur, esse leges naturae, & obligare omnes gentes: sicut ex-
presse dicit Textus, Egyptios & Canaanos puniri propter in-
cestas*

cestas libidines. Et paulo infra, *Esse autem politia Mosis non pertinet ad nos; tamen regula universaliter tenenda est, mandata naturalia ad omnes homines & ad omnia tempora pertinere;* quia sunt norma iustitia in mente & voluntate divina immutabiles. *Cum autem Deus puniat gentes qua sunt extra politiam Mosis, & qua fuerunt ante Mosen; perspicuum est haec prohibitions esse aeterna & immutabilia mandata, & pertinere ad omnes homines.* Similiter Zanchius de conjugio cap: 1, quz 2. *Leges quas Levit: 18 tradit Dominus de incestis nupciis, leges sunt non peculiares populi Israelici, sed omnibus gentibus communes.* Neg, enim Deus in gentes animadvertebat propter non servatas leges Iudeis proprias traditas; sed propter violatam naturæ legem, qua adhuc gentes decebat, quid esse honestum quid turpe, quid equum quid iniquum: ut Rom: 2, v: 14, & 15, docet Apostolus.

¶ 2. Ne vero Israclitæ * depravatis, aut illorum a quibus authorum ad quos proficisci cebantur, moribus tandem inficerentur; * <sup>1bitem a ver-
su 7 ad 17. &</sup> ^{cap. 20. 4 v. 12.} ^{ad 21.} *fa-* *ceris has Naturæ leges literis mandari voluit Deus, quæ perpetua populo suo vitæ norma foret.*

¶ 3. Quo in loco, e propinquis omnibus, quindecim tantum personæ in matrimonium duci expresse prohibentur. *Pater c: 18, v: 7.* *Mater v: 7. Noverca v: 8. Socrus c: 20, v: 14.* *Soror c: 18, v: 9. Fratria v: 16. Nurus v: 15.* *Privigna v: 17. Amita v: 12. Materteria v: 13.* *Patrui prox v: 14. Neptis ex filio v: 10. Neptis*

SYNGENIA.

ex filia v: 10. Privigni filia: v: 17. Privigna
filia v: 17.

¶ 4. Ex quibus tamen per consequentem Analogiam, non modò triginta illa *Synopsis Cantuariensis paria; sed etiam cætera omnia vteriorum graduum, (a) Imperatorum legibus memorata, facile intelliguntur prohiberi.

(a) Qui *Natura* interdicta seu iura gentium singulatum sancientes, optimum conficiunt diuinæ legis commentarjum.

¶ *Textus* 6. Vnde sic Calvinus † *Ordini divinitus praescripto consentimus* a 28, Levit.

^{* Rom: 13, 14. ¶ Psalxi: Dicre- tis causa 35. ¶ 2 & 3, 4: 2.} *Romana legis, ac sex Mose didicissent earum autores, quid honestum sit & Naturæ consentaneum. Nec mirum, quum qui Iudeos verbo, idem gentes * Natura docuerit, ypus æternus & sapientissimus Deus. Quare non alijs legibus incesta connubia, vel † Papa judicis definientur. Coniunctiones consanguinorum fieri prohibentur. Quare? Quia has divinæ seculi prohibent leges. Consimile est illud * Brensi, Sentendum igitur est, quod inter has personas consanguinitatis & affinitatis, in quibus Mose & Romanæ leges conueniunt, non possunt nup-*

^{¶ De Matriis: tia consistere naturali iure, quod eandem vim ubiq; apud omnes gentes habet.} *Hoc tamen elogium † Bellarinius, Papale decretum parum attendens, non mirus incaute quam ineptè cavillatur.*

Quæ Analogia tribus Theſibus explicatur.

Theſis prima.

¶ 5. RELATA VTRAQVE, IN VTRAQVE LINEA, VNA PROHIBENTVR.

^{* capis, v. 7.} *In eo enim quod (s) * Pater filia, etiam filia*

SYNGENIA.

filia patri interdicitur: quod + *Nurus* *socero*, + v. 15.
etiam *Socer* *nurui*: quod * *Privigna* *vitrico*, v. 17.
etiam *Vitricus* *Privignæ*: Et (in linea transver-
sa) quod + *Amita* *nepoti*, etiam *Nepos* *amitæ*. + v. 18.
&c.

(a) *Filize*, ne patri nubat, speciatim seu *Sermone legis* pro-
hibetur: *Patri* *verò*, ne *filiam* ducat, non nisi ex consequenti.
Quare malè *S. Ambrosium* vellicat * *Bellarminus*, quod * *De Juvit.*
dicat, + *Neque illud prohibitum Sermone legis respiras, ne patet* v. 24.
filiam suam accipias uxorem. + Epist. 66.

Theſis 2.

¶ 6. SVB (a) RELATO INFERIORI IL- LIVS (b) POSTERI VNA PROHI- BENTVR.

Vbi enim, in recta linea, * *filia* &c + *neptis*; * v. 7. 8. Thes. 1.
* *privigna* & *privignæ filia*; in transversa, + *nep-* + v. 10. v. 17.
tis ex fratre vel *sorore* (quæ *neptis collateralis* + v. 18 & 13.
dicitur: vide ¶ 25,) suis *Relatis* prohibentur; Vbi enim am-
ibi descendentes ab ijsdem (c) *proneptis*, etiam
& *abneptis*, (d) *uxoris proneptis* & *abneptis*, atque
(e) *proneptis* & *abneptis collaterales*, vna prohi-
beri intelliguntur. & manus; ibi (ex Thes.
1.) *nepos collat-*
eralis: &
inde (ex Thes.
9.) *nepos collat-*
eralis prohibetur.

(a) Qualia sunt, in recta linea, *filia*, *neptis*, *privigna*, respe-
ctu *patri*, *avi*, *vitrici*; in transversa, *neptis collateralis*, respectu
patri; *uxoris neptis collateralis*, respectu *Mariti amitæ*.

SYNGENIA.

¶ 14. (b) Modò & ipsi propinqui. Nam posteri Affinium^{*} primi modi (ut, in recta linea, filia nuncus; in transversa, filia uxoris nepotis) quod ipsæ affines nullo modo sint, nec prohibentur, nec omnino huc spectant, ubi de propinquis tantum agitur. Sed vide (b) 3, in notis ad ¶ 14.

(c) C: lib: 5, tit: 4, lege 17. Nemini licet contrahere matrimonium cum filia, nepte, & pronpte: itemq; cum matre, avia, & pravia. Et ff, lib: 23, tit: 2, l: 68. In re gentium incestum committit, quæ ex gradu ascendentium vel descendenti- um uxorem duxerit. I. Qui Inferior Relato suo ascendentis & vicissim qui Superior Relato suo descendenti iungitur. Et eodem tit: l: 53. Nuptia consistere non possunt inter eas perso- nas, quæ in numero parentum liberorum sunt; siue proximi si- ne ulterioris gradus sint, usq; ad infinitum. Item Instit: lib: 1, tit: 10, § 2. Inter eas personas quæ parentum liberorum veloci- inter se obtinent, contrahi nuptia non possunt: veluti inter pa- trem & filiam, vel avum & neptem, vel matrem & filium, vel aviam & nepotem, & usq; in infinitum. Quamvis non est cur quis hac de re multum sit sollicitus, quum ultra secundum aut tertium gradum, nimia extatim disparitate, satis prohibe- antur.

(d) ff, lib: 23, tit: 2, l: 40. Aristoteles respondit privigna filiam non magis uxoris duci posse, quam ipsam privignam. Et co- deinceit: l: 14. Privigna non solum ea nubili intelligitur, que uxoris mea filia est; sed & neptis & pronptis, ut nullam earum ducere possim: uti socrus appellatione, non tantum uxoris mea mater; sed & avia & pravia intelligitur, ut nullam earum ducere possim.

(e) C: lib: 5, tit: 4, l: 17. Nemini licet contrahere ma- * Relatio a suo fratre sibi in causa sororis filia & ex ea, nepte, cum fratri filia & Relatio a quo ex ea, nepte. Item Instit: lib: 1, tit: 10, § 4. Fratris vel foro- consubstantia siue ris filiam uxorem ducere non licet: sed nec neptem fratris vel prohibetur. Sed sororis quis ducere potest, quamvis quarto gradu sit². Ratio permissio huius legis subiugitur. Cuius enim filiam uxorem ducere non licet, non & prohibi- nego eam neptem permittitur. Vnde non obscurè deducitur ex illius ratio- perpetua posteriorum prohibitio. Nam si neptem ducere non posse quere, hinc licet, quæ est filia neptem licebit, quæ est filia neptem

*nepiū: Et si non pronepitem, quæ est nepitis filia, nec abnep-
tem, quæ est eiuldem nepiū; atq; ita deinceps. Huc etiam
spectar, quod superior omnis, tam in transversa quam recta
linea, qui a proximo communi stipite unico distat gradu, pa-
rentis loco habetur. Ut ff, lib: 23, tit: 2, l: 39. Sororis
pronepitem non possum ducere uxorem, quoniam parentis loco est
sum. Et Inslit: lib: 1, tit: 10, s. 6. Item amicam ducere
uxorem non licet, nec materteram; quia parentum loco haben-
tur. Quaratione verum est magnam quoq; amitam & mater-
teram magnam prohiberi uxorem ducere. + Dicit enim ipsa + Rega de-
ratio, sicut, patris & matris nuptijs interdictis, intelligitur avi p. ad.
quoq; & aviz, ac ceterorum deinceps ascendentium matri-
mculum prohibitum, quemadmodum etiam quod de filio &
filia dictum est, ad nepotem & neptem, ceterosq; descenden-
tes porrigitur; ita hic quoq; amitam & materteram tum ma-
iores tum maximas superioresq; omnes, ac vicissim omnes
infra filium fratris ac sororis comprehendendi.*

¶ 11
Thes 3.

¶ 7. PROPINQVI EIVSDEM GRADVS
VNA PROHIBENTVR.

Sive 1 consanguinei sint, sive 2 affines, si-
ve 3 consanguineus & affinis.

1. Primò itaq; vbi [consanguinea] neptiū 2.
vo prohibetur; ibi analogos [consanguine-
us eiusdem gradus] nepos aviz: vbi amita ne-
poti, ibi patruus nepti.

2. Secundò vbi privigni vel privignæ filia;
ibi & filius: vbi fratria [* primi modi affinis] le-
viro, ibi glos [secundi modi & eiusdem gra- + Reg 14.
dus]

dus] suo sororio, ac vicissim ipsis sororiis & levir: ubi patrui vxor; ibi & avunculi atq; etiam uxoris amita & matertera, nec non amita & matertera maritus, suis relatis prohibentur.

3. Tertio quia in recta linea [consanguinea] neptis, & ex Thesi 2, proneptis, abneptis, &c. ideo [affines primi modi] (a) nepotis, pronepotis, abnepotis vxor, ac [secundi] (b) uxoris neptis, proneptis, abneptis: & quia, in transversa, soror; ideo [affinis] (c) glos (quæ etiam, ex analogia fratriæ interdicta est): quia * neptis collateralis, &c. ex Thesi 2, proneptis, abneptis; ideo [affines] nepotis, pronepotis, abnepotis vxor, & (d) uxoris neptis, proneptis, abneptis, pariter prohibentur.

(a) ff: lib: 23, tit: 2, l: 14. Nurus appellatio non tantum filii vxor, sed & nepotis & pronepotis continetur, (licet quidam has pr. nurus appellant) ut nullam eorum dicere possemus.

(b) (d) Quæ hic memorantur, secundi modi affines, in utraq; linea, ex secunda item Thesi prohibentur.

(c) Basilius in epist: ad Diodorum, Quemadmodum uxori matrem quis non accipit, nec eius filiam, quoniam nec suam matrem nec suam filiam; sic nec sororem uxoris, quoniam nec suam sororem. Et C: l: 5, tit: 5, l: 5. Fratris uxorem decenam, vel duabus sororibus coniungendi, penitus licentiam submotuimus. Item Concil: 1. Aurelianense, cap: 2, scit: 20. Nec superstes fraterorum defuncti fratris ascendar; nec se quisquam amissus vxoris sorori audeat sociari.

Adversus istud gloris interdictum, obijcitur locus ille Leviticus,

*Vide marg.
ad Thes: 2.

SYNGENIA.

9

Levitici; c: 18, v: 18. *Iecum mulierē ad sororem suam ne affinitas, angustiā affolētus hanc, retēgendo turpisudinem illius, ducetē super hanc, in vita ipsius.* Quem vulgata editio sic reddit, *Sororem uxoris in pellicatum illius non accipies, nec revelabis turpisudinem eius, abhinc illa vivente: (Acti, vxore mortuā, sororem illius germanam accipere fas esset) inficiā quidem non minori; quām Exod: 34, 39 veritatur, *Videntes Aron & filij Israel cornutam Moysi faciem, timuerunt prope accedere.* Vnde Mosis caput, tanquam terribilis alicuius bestiæ, non nisi geminis armatur cornibus, in fronte Decretū suret, in templis, & alibi depingi solet. Huius ridiculi originem narrat acutus, elegans, peridælus ille Doctor, I: Rainoldus in secundo, de Romanæ ecclesiæ idololatria, libro, cap: 3, sect: 23.*

Quantum autem ad locum Levitici, *Voces illæ, mulierem seu feminam ad sororem suam* (pro quibus editio vulgata nimiris absone legit, *sororem uxoris*) significant passim, vti e: uiditius ille Hebræus observauit, *vnum ad alterum: ut Exod: Tremell: 26, 3. Quinq; aulae sunt coniunctæ, feminæ ad sororem suam, & quinq; aulae coniunctæ, feminæ ad sororem suam; id est, vnum ad alterum.* Et Ezech: c: 1, 9. *Coniunctus, feminæ ad sororem suam, alia ipsorum.* & v: 25. Item cap: 3, 13. *Quomodo usurpantur etiam, in masculino genere, vir ad fratrem: ut Gea: 26, 31.* Vbi de Abimelech & Izaak dicitur, *Surgentis marie invenerunt, vir fratri: id est alter alterii.* Item Ioc: 2, 8. Vnde versio nostra novissima habet, *Neither shalt thou take a wife to her sister: & in margine, or one wife to another.* Quare locus iste, si rectè legatur & intelligatur, non duarum successiue sororum permissionem; sed duarum simul uxorum prohibitionem coniuxet.

¶ 8. Talis huius loci interpretandi ratio
vnanimi probatur interpretum sententia. E.
quibus sic * Zanchius, *Epitomen Dei per* ^{De causis} *Adam, cap: 3,*

B. 3

Mojen ^{99:2.}

Mosen duntaxat tradidit consanguinitatis & affinitatis: sed talem tamen tradidit Epitomen, ex qua facile quiuis ratione præditus possit intelligere, quænam preterea personæ, sub iis quas nominatim recensuit, prohibentur: nempe quas ipsa natura docet similem habere propinquitatis rationem. Sic

^{† De repudys &}
^{divorciis.}

^{† Beza,} Etsi certis regulis ista in verbis Domini non sint comprehensa; tamen, ex iis quæ ibi retantur, difficile non est certas quasdam normas, tum in rectatum in transversa linea, constituere, ad quæ singulares illæ prohibitions revocentur. Sic item

^{* L: C: class: 2, cap: 10, sect: 40.} *Martyr, In banc ego discedo sententiam, ut prohibitions in lege commemoratas ideo proponi existimem; ut ex ipsis evidenter intelligamus, quid in consimilibus gradibus fieri deceat. Sic porro

^{† Jo: Levit: 18.} [†] Brentius, Moses scripsit tantum Epitomen consanguinitatis & affinitatis: ac reliquit naturali rationi, ex iis personis quas nominatim recensuit, alias personas (quæ & ipsæ naturali lege prohibitæ sunt) intelligendas.

¶ 9. Juristæ tamen, qui, recta hac divinæ legis explicandæ methodo vel neglecta vel non intellecta, suam pertinaciùs amplectuntur, quot (Deus bone) & quæam multiplices, de consanguinitatis & affinitatis arbore, de linea

linea recta & transversa, æquali inæquali, de personis ascendentibus descendéntibus & collateralibus, de graduū diversa supputatione, alia *legistarum* secundūm ius civile, alia *decretistarum* secundūm ius canonicum, quæstiones & solutiones, regulas & glossas, super causis & titulis, decretorum & decreta-
lium, lectorē miserē torquentes excude-
runt. De quibus porro adeo prolixē & per-
plexē disputatum est, ut quod explicandum
& illustrandum suscepérant, obscurius mul-
tò, multisq; implicatum dubiis & difficulta-
tibus fere reliquerint.

¶ 10. Ut ergo, in re tam abdita & incerta,
certi aliquid constaret, neq; in periculosoſ in-
ſcienter errores imperita incideret multitudo;
prolixaſ hafce & perplexaſ disputationeſ, in a-
pertam & succinctam *Synopsin* (triginta pari-
a utriusque ſexu, decem consanguineorum &
biſ decem affinum, quibuscum illicitum eſt
matrimonium, complectenteſ) ſummaſ cura
& studio, contraxit prudens ille ac pius Prae-
ſul * Matthæus Cantuaricenſis Archiepilco-
pus.

* Cognomens
Parker: di cuius
ius eximia bo-
nitate & muri-
ſcentia consule
Frane: Grad-
win in ſuo Epis-
coporum Anglie
Catalogo.

111114.

¶ 11. Quod verò deficere hæc Tabula tag-
noscatur, nec semper ad manus esse, aut me-
moriâ facile teneri possit; rem certè haud in-
gratam facturus videor; si, suppleto etiam de-
fectu, contracta adhuc contraherem. En ergo
tibi (studioslector) vnica brevis & generalis
Regula, quæ rectè intellecta, quicquid vel
compendiaria Synopsis, vel copiosa lex Civi-
lis, vel disceptata Iurisprudentum scita, vel
(quæ recta est omnium norma) divina lex,
tribus Analogiæ Thesibus enarrata, continet;
exprimit: & quotquot ex ijsdem proponi aut
solent aut possunt ænigmata, dissolvit.

¶ 12. (A) PROPIXQVORVM, SIVE
(B) CONSANGVINEI SINT SIVE
(C) AFFINES, QVI VTRIQUE A
PROXIMO COMMUNI (D) STIPITE
(E) GRADIBVS SALTEM (F) DVO-
BVS DISTANT, CONIVGIVM LI-
CITVM EST: ILLICITVM ALIO-
RVM.

¶ 13. (A) PROPIXQ; Propinqui sunt,
qui, ex viri & foeminae conjugatione, propin-
quitate quadam inter se conjunguntur.

(A)

(B) *CONSANG*: Consanguinei sunt Pro-^{consang: quid.} pinqui, qui ab eodem (a) Stipite per sanguini-
nis communionem propagantur: qui Cog-
nati ab eo dici putantur, quod quasi vna communi-
tervenati, vel ab eodem orti progenitive sunt. ff, lib.
38, tit: 10, l: 4.

(C) *AFFIXES*. Affines sunt Propinqui, ^{Affini quid.} quorum alter in alterius Stipite m per sanguini-
nis (b) vniōnem, inscritur: dicti ab eo, quod due
cognationes, quae diversae inter se sunt, per conjugi-
um copulantur, & altera ad alterius cognitionis
finem accedit. Legē supra citatā.

(a) Sive singulare, sive gemino; sive ex matrimonio, sive ex adulterio. Itaq; Levit: c: 18, v: 9. tam prohibetur soror ex altero parente, quam ex utroque; & tam notha, quam legitimē nata. Quo in loco proponitur primū soror generatim, *Non discooperies nuditatem sororis tuae*: deinde omnes sororis modi speciatim enumerantur: 1 filie patris tui (id est quae tibi sit soror ex eodem duntaxat patre nata) aut 2 filie matris tue (id est quae sit nata ex eadem tantum matre) 3 quae genita est domi (id est ex legitimo conjugio) vel 4 quae genita est sororis (id est ex scortatione.) Sic Zanchius de cōjugio Adami, & Vatablus in hunc versum 9. Versu deūnum 11 additur 5 soror germana, quae & *δυοτρίτη* tibi est, & *δυοτρίτη*; & non notha, sed legitimē nata; scilicet filia matris tui, quae patris tui *υχερ*, non scortum, eam illi peperit. (Nam si patris *υχορεμ*, non matrem, sed *novercam* intelligas; versum hunc cum primo non iuersus membro coincidere facis, & sororem ex utroq; parente *germanam*, quae maximē prohibetur, omnino exclusis) Vnde ibiden *Soror tua, κατ' ἑξοχην*, dicitur. *Νος αισcooperies nudis atem filie uxoris patris tui genita ex patre. So-*
rortex tua est. Sicuti Benjamin, eandem ob causam, peculiōriter

appellatent Josephi frater. Gen: 42, 4. quum tamen reliquii Israelis filij, qui illis non erant veterini, fratres etiam ~~et~~ ^{et} vocatione vocentur. Item cap: 44, 20. Vbi perro ratio exprimitur, cur idem præcipue & præ alijs Josephi frater dicatur: nempe quod tam *brother* illi, quam *brother* sit. His planè respondet lex civilis, *Inter fratrem sororemq; nuptia prohibita sunt: sive ab eodem patre eademq; matre nati fuerint; sive ab altero eorum.* Institut: lib: 1, tit: 10. Et de notitia, quæ hic genita fons dicitur, *Nihil interest ex iustis nuptijs cognatio descendat, an vero non: nam & volgo quæ sitam sororem quis vetatur uxrem ducere.* ff, l: 23, tit: 2, l: 34. Quibus legibus statuta nostra, & Cant: [†] *Synopsis* per omnia suffragantur; dum consanguinitatem & affinitatem, matrimonium impedit [†] nota 2 & 3. *enī, tam ex altero quam ex utroq: parente, & tam ex illicita quam ex licita conjugione, ortas declarant.*

(b) *Sive ex licita, sive ex illicita copula contrahatur. Nam quod Gen. 2. legitur, Erunt duo in carnem unam, illud, ut Matthæi 19. de licita, ita 1 Cor: 6. de illicita intelligitur. Vnde t. P. Martyr, *Hoc commune habet scriptio cum matrimonio, quod utroq; modo coniuncti sunt una caro.* Id ex eo apparet, quod ex huic modo congressu meretricio nascitur affinitas: ut non licet postea cum parentibus aut filiis aut sororibus eius matrimonium contrahere, quicunque ante consueveris. Huc spectat illud ff, lib: 38, tit: 10, l: 7. *Privignus etiam is est, qui volgo conceptus ex ea natu est, quæ postea mibi nupst.* Quid de hujus modi affinitate iura nostra statuant, vide supra.*

Affinis quatuorplex.

¶ 14. Est autem *Affinis* vel (a) *conjux consanguinei*, vel (b) *consanguineus conjugis*. Ulterius affinitas non procedit. Nam (b) *consanguineus conjugis consanguinei*, aut (c) *conjux consanguinei conjugis*, ut etiam (d) *conjux conjugis consanguinei affinis* non est.

(a) Con-

(a) Conjugē latiūs intelligitur, qui vel quæ ex quavis copula alicui coniungitur. Vide (b) in notis ad **G** 13.

(b) Ergo Pater & filius accipere possunt matrē & filiam, duo fratres duas sorores, & quicunq; vnius conjugis consanguinei alterius consanguineas. Ut Instit: lib: 1, tit: 10, sed: 9. *Marii filius ex alia uxore & uxoris filia ex alio marito, vel contra, matrimonium recte contrahunt: licet habeant fratrem sororemve, ex matrimonio postea contratto, natos.* Et ff, lib: 2, tit: 2, l: 35. *Inter privignos contrahit nuptia possunt, et si fratrem consunnum ex novo parentum matrimonio suscep- tum habeant.*

2. Attamen ne huiusmodi quidem conjugia Canonum iodus evitare potuerunt. Sic enim Decreti caula 35, q: 10, c: 2. *Si quis mulier transferit ad secundas nuptias, & ex ijs prolema habuerit; non ipsa proles potest se copulare cognationi prioris viri, usq; ad quartam generationem.* Et eiusdem qu: c: 5. *Si qua mulier transferit ad secundas nuptias, & filios & filias ad secundum maritum genuerit; non debere eas nepotibus prioris mariti coniungi, sancta Romana synodus prorsus inhibuit.* Quod interdictum saepius ibidem confirmatur. Sed sextæ Synodi in Trullo, canone 54 pleniūs: *vbi cum consobrinis novi isti affines sociantur.* *Qui cum patrui sui filia matrimonij societatem coierit, vel pater & filius qui cum matre & filia, vel cum duabus pueris sororibus pater & filius, vel cum duobus fratribus mater & filia, vel fratres duo cum duabus sororibus, in septennijs canonem incident: ijs procul dubio separatis a nefario contubernio.* Verum ista magis crassè popinam oīent, quam ut Innocentij nates putidum eorum nidorem serie possent: qui Decretal: lib: 4, tit: 14, c: 5. contrarium planè decernit. *Super eo igitur quod Pater & filius cum matre & filia, & duo cognaticum duabus cognatis, avunculus & ne- pos cum duabus sororibus, contrahunt matrimonia; taliter tibi duximus respondendum: Quod licet omnes consanguinei viri sint affines uxoris, & omnes consanguinei uxoris sint viri affi- nes; inter consanguineos tamen uxoris & viri nulla prorsus*

Contra

affinitas est contra ita, propter quam inter eos matrimonium debeat impediri.

3. Ut cunctamen ut pater filiam ducat, filius vero matrem; aut ut pater & filius duas sorores; ineptum quidem, & propter incongruentem appellationum confusionem, vitandum videatur. Sic enim pater filij uxorem appellabit tam matrem quam filiam; & filius patris uxorem tam filiam quam matrem. Imo, ex blando & usitato loquendi more, Pater vocabitur filij Filius: & Filius patris Pater.

Sic si duo viri, alter alterius filiam duxerint, ipsi erunt invicem tum socii tum generi; ac uxores tum socrus tum nuntius: quisq; ex his masculi nati fuerint, invicem avunculi; quae foeminae, invicem materterae erunt. ff, lib: 38, tit: 10, l: 10, § 14. Sed in his omnibus personæ duæ prius copulatae nullam omnino efficiunt in reliquis duabus affinitatem, quæ earum copulam impeditat.

(c) Ergo conjux fratri uxoris tuz (mortuis uxore & fratre) tibi rectè nubit; sed refragante etiam Canone qui Causa i. expedit, om̄enit, decet: Vt 35, q: 2 & 3, c: 12 sic habet, *Et hoc quoq; statutum est, ut reliktam patris uxoris sua, reliktam fratri uxoris sua, reliktam filij uxoris sua, nemo sibi in matrimonium sumat: reliktam consanguineorum uxoris sua, usq; in tertiam progeniem, nemo tueri quid ait accusato? Fessisse post periculum quod ei faciat non licuerit: quod gravitas est, quam si id fallum ab eo dicaret quod non oportuerit.* Et enim alii ceteri non oportet, etiam si Leet: quicquid vero non licet, certe non oportet.

Sed ita, ut illa in (b) 3, magis quidem absonta, quam illicita censenda sunt; quum personæ huiusmodi, nisi nomine tenus, affines non sint.

2. Amplius hic quidem patet indulgentijs campus, in quo effrenata Pontificum libido ultra modum expatiata est. Paschalis tamen nimio fascinantis quæstus amore adeo deliravit;

ut etiam conjugi consanguinei conjugis conjugis interdicere non puduerit. Caus: 35, q: 2 & 3, c: ultimo. Porro duorum consobrinatorum conjuges, quamvis diversis temporibus viro uno alteram post alterius obitum nubere, ipsa, prater auctoritatem canonicaem, publica honestatis iusticia contradicit. Et non sit prudentia tua quia ita ab uxoris, sicut a viri consanguineis, abstinendum est. Hoc autem credo non pronunciatum est Cathedra; cum huius consobrini ~~uxor~~ uxori illius consanguinea neutiquam sit, uno nec affinis.

(d) Qui affinis dicebatur 2º genere affinitatis; sicut coniux conjugis consanguinei tertio: juxta Canonistarū Regulam, Persona addita persona, per carnis copulans, mutat genus attinentia, sed non gradum. Verbi gratia, quum frater meus sit mihi consanguineus + primo gradu; ~~uxor~~ illi addita mutat genus attinentia sed non gradum, cum illa mihi sit, ^{+ tempore iuxta} non consanguinea (ut Frater) sed affinis, primo quidem genere affinitatis, & primo gradu: mortuo fratre, si illius ~~uxor~~ secundo. vid: ^{can: vide: G 19.} G 20: sed verē nupserit, eius *novus maritus* mihi erit in eodem gradu affinis, ^{17 & 18.} sed secundo genere affinitatis: quod si, fratri vxore mortua, *novus* eius inatus *novam* duxerit *vxorem*; illa *nova novi mariti* *uxor* erit mihi primo etiam gradu affinis, sed tertio genere. Huius inventi Author Paschalis dicitur. Caus: 35, q: 2 & 3, c: 21. Paschalis vero Papa 2 scribens Rhegino episcopo tertium genus affinitatis assignat: cuius copula non ultra secundum gradum invenitur prohibita.

¶ 15. (D) *STIPITE.* Stipes est qualis, cunq, parens, sive mas sive foemina, sive in primo sive in superiori aliquo gradu, siue cum eodem sive cum diverso conjuge, sive intra siue extra matrimonium. Vide (a) in notis ad ¶ 13.

Stipes.

UNIVERSITY
LIBRARY
CAMBRIDGE

Gradus consan-
guinitatis. **G 16.** (E) *GRADIBVS:* (a) *Gradus* est generatio, seu descensus in recta linea.

Linea duplex. *Linea* est series seu ordo personarum ab eodem stipite manantium. (b) *Estque Recta vel Transversa.*

(c) *Recta linea* est inter personas ascendentes & descendentes.

(d) *Transversa* est inter collaterales in duabus lineis rectis. *Estque Aequalis vel Inæqualis.*

Aequalis est eorum qui a communi stipite (e) æqualiter distant. *Inæqualis* qui inæqualiter.

(a) *Instit:* lib: 3, tit: 6, § 3. *Semper generata persona gradum adiicit.* Et ff, lib: 38, tit: 10, l: 10, § 10. *Gradus dicti sunt a similitudine scalarum, locorumve proclivium: quos s: a ingredimur, ut a proximo in proximum, id est in eum qui quasi ex eo nascitur, transeamus.*

(b) (c) (d) ff, lib: 38, tit: 10, l: 1, § 1. *Gradus cognationis alij superi ris ordinis sunt, alij inferi eris;* (id est ascendentium & descendentium in linea recta) *alij ex transverso five a latere.* *Superioris ordinis sunt parentes; inferioris liberi: ex transverso, five a latere, fratres & sorores, liberij, eorum.*

(e) *id est æquali graduum numero.*

Gradus nulli.

G 17. In linea recta tot numerantur *Gradus*, quot sunt in ipsa linea descendentium personæ. Itaq,* *Iuda filius* uno gradu distat

* *Vide G 26.*

a Sti-

a Stipite, Phares nepos duobus, Esrom prone-
pos tribus (a).

In linea transversa tot numerantur Gradus, ^{Gradus trans-}
quot sunt in viraque linea recta descenden-
tes personæ. Itaq; inter Phares & Koath con-
sobrinos quatuor sunt gradus; quia in alte-
ra linea duæ sunt personæ descendentes Juda-
& Phares, in altera item duæ, Levi & Koath:
qua eadem ratione inter Esrom & Koath Gra-
dus numerantur quinque.

Quare in (b) recta linea cognatio incipit
a primo gradu, in transversa a secundo.

(a) Sic Vlysses, Iovis pronepos tribus ab eo gradibus
distare dicitur, Metam: lib: 13,

----- Sed enim quiaret nullus Ajax

Esse Iouis pronepos; nostri quoque sanguinis anchor
Iuppiter est: totidemq; Gradus distamus ab illo.

Arcesius est in primo, Laertes in secundo, Vlysses in tertio.
vt ibidem sequitur.

(b) ff, lib: 38, tit: 10, l: 1, § 1. Superior & inferior
cognatio a primo gradu incipit: ex transverso sive a latere nullus
est primus gradus: (Quæd scilicet duæ solum sunt in linea
transversa personæ descendentes) & ideo incipit a secundo.
Primo gradus sunt, supra, Pater Mater, infra, filius filia: se-
cundo Gradu sunt, supra, Avis Avis; infra, nepos nepissa: ex
transverso, Frater Soror &c.

¶ 18. Verum si rem ipsam paulo penitus ^{Graduum in v-}
introspicias; Graduum in viraque linea sup- ^{raig. linea simi-}
putatio parum diversa videbitur. Tot enim ^{in suppositio.}
utrobiq;

utrobiq; Gradibus à (a) *Relato* quolibet su-
um distat (b) *Correlatum*, quot sunt a *Relato*
in recta serie cognati, ipsum *Correlatum* &
personas intermedias (per quas a *Relato*, ad
Correlatum transit cognatio) connumerando:
& quidem, in linea recta, aut descendendo
aut ascendendo; in transuersatum ascenden-
do tum descendendo.

(a) (b) *Relatum* hic est cui quis, *Correlatum* qui cuivis
cognatus dicitur: seu *Relatum* is est a quo, *Correlatum* ad
quem cognatio dicitur.

¶ v. l. 9 26.

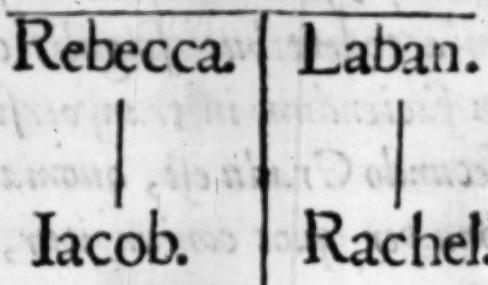
Exempli gratia à † *Koath* *Relato*, in descensu
rectæ lineæ, *Amram* filius *Correlatum* distat
Gradu uno, *Moses* nepos duobus. &c. Item,
in ascensu, *Levi* pater 1. *Israel* avus 2. Inde,
in descensu alterius lineæ, (quæ cum priori
transversam facit, vide (d) in ¶ 16) *Juda* pa-
trius tribus, *Phares* consobrinus 4, *Ezron*
propior sobrinus 5, & sic in cæteris: ut in Le-
ge disertè dicitur. * Quoties queritur quanto
Gradu quæque persona sit, ab eo incipiendum est
cuius de cognatione querimus. Et, si ex inferio-
ribus aut superioribus Gradibus est, rectâ lineâ,
sursum vel deorsum tendentium; facile invenimus
Gradus, si per singulos Gradus proximum quenque
nume-

* *ff. li: 38, iii: 10, l: 10, c. 9.*

numeremus. Nam qui ei, qui mihi proximo Gra-
du est, proximus est, secundo Gradu est mihi. Si-
militer etiam accendentibus singulis crescit nume-
rus. Idem faciendum in transversis Gradibus.
Sic frater secundo Gradu est, quoniam patris vel
matris persona, per quos coniungitur, prior nume-
retur.

Quocirca rectissimè Beza, ^{† Si queratur + De rebus & diversis.} quo quis Gradu ab alio distat, uno verbo res tota,
ex iure Romanorum civili, perspicuè cerni potest.
Numera generationes, & Gradus numeraueris.
Itaque, in recta linea, pater & filius uno Gradu,
avus & nepos duobus, proavus & pronepos 3
Gradibus distabunt. Quæ proportio deinceps est
servanda. In transversa autem linea, numerantur
generationes serie non nihil diversâ à superiori: id
que interdum breviori, interdum longiori circu-
itu. Quoniam enim à latere ad latus perveniri non
potest, nisi per eum transcas, à quo, velut communè
limite, utrumque latus descendit, necesse est primùm
ab eo, de cuius cognatione queritur, ad communem
cognitionis illius duplicitis authorem sursum progre-
diaris; & inde rursus deorsum ad alterum, de quo
& ipso queritur, pervenias: ut in hac specie.

Bethuel.

Si scire roles quo^to Gradu Iacob à Rachele distat, à Iacobo ad Rebeccam matrem, inde ad Bethuelem arum ascenes: tertio à Bethuele ad Laban Bethuelis filium & Iacobi avunculum, ac demum à Labano ad Rachelem descendes. Ac ita compries Iacobum à Rachele quatuor gradibus distare.

¶ 19. Atq; hæc est antiqua & germana Graduum supputatio, quam natura ipsa & ratio dictarunt, paucis Dei & Naturæ interdictis accommodata. Quæ, maturo Iurisperitorum consilio, & sacrâ Imperatorum auctoritate stabilita, per multas quidem ætates immutata permanit: donec *

^{¶ 2 T. 7. 2.} Homo ille feccati suo tempore revelatus, sese opponens & effrenens supra quicquid dicitur Deus aut Numen,

^{† Deut. 12, 31.} Ne a deo a me deridito ex eo.

Dei præceptis, contra † Dei præceptum, * commentitias suas prohibiciones (superbus magis an avarus nescio) superaddere ausus,

q: d

quò odiosam prohibitorū graduū multitudinem, paucitatis nomine, versutus obtegeret, duos in vnum contraxit: Ut videre est Causa 35, q: 5, c: 2. Vbi Alexander secundus, postquam verum illum & veterem morem novitatis & erroris inaudiri, qui errare non novit, insimulasset; sic definitivè decrevit.

DVO GRADVS legales vnum canonicum Gradus canonic.
constituunt. Deinde vt, quam veteri computationi derogauit, eam novitio suo canoni adscilcat, antiquitatem; Gregorium hīc in suas partes trahere laborat: † Respons: ad Aug: vide (a) vbi nimirum dicit consobrinos esse in secunda generatione. in notis ad g Hinc enim sic disputat Papa, Si fratrum filii 50.
& filie numerantur in secunda; fieri non potest vt ipsi fratres non sint in prima. Quod si fratres numerantur in prima, filii eorum in secunda; dubium non est quin eorum nepotes sint in tertia, pronepotes in quarta, &c) sic de reliquis usque ad septimam. Quid tum postea? Argumēto à baculo ad angulum concludit, Ecce apertè monstratum est, ex verbis ipsius legis; &c) auctoritate prudentissimi Papæ Gregorij, quid de gradibus consanguinitatis numerandis sentire debeamus.

Demiror sane quid Papis istis (a) (qui nemini factorum suorum rationē reddere tenentur)

in mentem venerit Decretis ex se authen-
ticas superfluas suas appendere rationes: præ-
sertim quum non magis in illis infallibles,

* *Vide g 31.* *ac (g) I, II, III,*
et IV, in g 32. *atq; (a) in g* *11. Sic volo, sic iubeo: stat pro Ratione voluntas.*
19.

Nam nihil minus probat hic Gregorius,
quam, quos probari voluit Alexander, Ca-
nonicos in linea transversa Gradus: qui nec
illo, nec aliquot post seculis, nomen aut esse
in Rerum natura habuerunt. Ait hic disertè
Gregorius filios fratrum in secunda genera-
tione, hoc est in secundo Gradu à Stipite, seu in
recta linea, esse: quod quidem verum est eti-
am secundum leges. Eos autem esse in secun-
do Gradu à se invicem, seu in linea transversa,
nec Leges, nec Gregorius usquam dicit. Et
qui illud ex Gregorij verbis deducat, erit mi-
hi magnus Apollo.

Sed parum felix evasit in Canonis hujus
structura Alexander: quam ut perperam fun-
davit, ita imperfectam reliquit, Appendixis
hujus supplemento indigentem.

QVOD SI impar sit civilium Graduum nu-
merus, singularis ille et solitarius Gradus pro auo-
bus habebitur, et integrum per se constituet Gradum

Can-

Canonicum. Sic enim insert. † Bellarminus, ^{† De matrimo-}
 Proinde qui est secundus iure civili, erit primus
 iure canonico: & qui est tertius & quartus iure
 civili, erit secundus iure canonico: & qui est
 quintus & sextus iure civili, erit tertius iure ca-
 nonico: & qui est septimus & octavus iure civi-
 li, erit quartus iure canonico: & sic deinceps.

(4) Causa 17, q: 4, c: 30. Nemini est de sedis Apostolica
 indicio indicare, aut illam sententiam retractare permisum. Et
 Ca: 9, q: 3, c: 14. Aliorum hominum causas Deus voluit per
 homines terminare; sed sedis istius Praesulm suo, sine quastione,
 reservavit arbitrio. Item Distinct: 40, c: 6. Si Papa innume-
 rables populos civitatum secum ducit primo mancipio gehennae,
 cum ipso plaga multis in eternum vapulaturos; huic culpas
 istuc redarguere presumat mortalium nullus. Atq; Extraug:
 de majoritate & obedientia, c: 1. Vbi duo simul sanciuntur
 Decreta: Si deviat terrena potestas; iudicabitur a spirituali: Decret: 1.
 sed si deviat spiritualis minor; a uno superiori: si vero suprema; a
 solo Deo, non ab homine, poterit iudicari: testante Apostolo,
 * Spiritualis homo iudicat omnia: ipse autem a nomine iudica- * Ratio 1.
 tur. † Quicunq; igitur huic potestati a Deo sic ordinata resistit, † Ratio 2.
 Dei ordinationi resistit. * Nisi duo (sicut Manichaei) fingat * Rat: 3. sed
 esse principia: quod falsum & hereticum iudicamus: quia (te- dignitate pri-
 stante Mose) non in principiis, sed in principio, calum Deus ^{ma.}
 creavit & terram. † Porro subesse Romano Pontifici, omnis ^{† Decr: 2.}
 humana creatura, declaramus, dicimus, definimus, & pronuncia-
 mus, omnino esse de necessitate salutis. *

* Huic decrete
 deciratio.

¶ 20. Canonican verò de Gradibus do-
 ctrinam † Canonicus magister tribus Regulis ^{† Cau: 35, q: 5,}
 magistralibus, ut vocat, comprehendit. ^{in fine.}

Quarum prima est de linea recta: secunda & tertia de transversa.

*Prima Regula magistralis
de linea recta.*

*Prima Regula
canonica.*

ASCENDENTIVM & DESCENDENTIVM QUOT SUNT PERSONÆ DE QUIBUS QUÆRITUR, COMPUTATIS INTERMEDIJS VNA DEMPTA, TOT SUNT GRADUS INTER EAS.

Hæc Regula à civili computatione re non discrepat. vide § 17.

*Secunda Regula magistralis
de linea transversa æquali.*

^{2 Regula cano.} COLLATERALIVM IN LINEA æQUALI QUOTODI GRADU QUIS DISTAT à COMMUNI STIPITE, TOTODI DISTANT INTER SE. Itaq; Koath & Phares, qui gradibus à se invicem *QUATUOR DISTANT, QUOD VTERQ; DUOBUS DESCENDIT à STIPITE; HIC, EANDEM OB CAUSAM, DUOBUS AB INVICEM DISTARE DICUNTUR.

^{• Vide § 17.} Hæc Regula Alexandri Decreto innititur, & CUM EO OMNINO CONCORDAT.

Tertia

*Tertia Regula magistralis
de transversa inæquali.*

COLLATERALIVM in linea inæquali quoto; ^{Reguli can-}
gradu remotior distat à communi ^{nica.} Stipite,
toto distant intersc. Itaq; cum *Levi & Ko.*
atb uno & altero gradu, *Aram* verò quatuor
distet a Stipite in linea recta; idem *Aram* ab
utrovis, in linea transversa inæqua li, qua-
tuor item gradibus distabit.

Hæc Regula (a) Decretis fundata (b) De-
cretalibus firmata fuit. Quo in loco temere
adversatur Gregorius Alexandro: ex cuius
† Decreto a Bellarmino explanato, idem *A-* ^{† ca: 35, q: 5,}
ram ab iisdem *Levi & Ko.* ^{et. vide § 19.} *atb* tribus duntax-
at distat gradibus, * quando gradus civiles ^{* Vide § 19. in}
numerentur hic quinq: vel sex. Quis huic
nodo cuncum inueniat? Alterum hinc se-
quitur absurdum, quod quum inter *Levi &*
Aram distantia sit quatuor graduum; tamen
non plures quatuor inter *Aram* & *Mosè* cen-
seantur. Quomodo enim non magis dista-
bit *Aram* à *Mosè* quam à *Levi*, à quo *Mosè*'s
tribus descendit gradibus? Vbi, secundum
genuinam supputationem, altera distantia est

octo graduum, altera tantum quinq;. Tertia superest huius Regulæ consequentia, non minus impia quam absurdæ: Quod (c) incesta inter *Levi* & *Arami filiam* coniunctio (d) permittitur; quum (e) iustissimæ inter *Aram* & *Miriam* nuptiæ (f) prohibeantur.

contra.

Cæterum non possum non mirari, quì fit (nisi & magister & magistri magister spiritu vertiginis circumagerentur) quòd Ca: 35, & postremo quinta quæstionis canone omnibus hisce Decretis reclamatur, & antiqua legum supputatio (quam, secundo canone, Alexander perpetuo damnauerat anathemæ) ex *Isidoro* stabilitur. Sed inconsultis istis lureconsultis disputare *Pro* & *Con* admodum est* familiare.

* Vide (b) in
notis ad q: 14,
& (c) ac (d)
ad q: 32.

(a) Causa 35, q: 5, in fine.

(b) lib: 4, tit: 14, c: 9. Vbi *Gregorius* 9. approbatam pronunciat *Regulam*, qua dicitur, *Quoto gradu remotior differt à Stipite: & à quolibet, per altam lineam, descendentiū ex eodem. Vnde Glossa, Regula à Magistris tradita approbatur hinc à Iure: & sic pro Iure servabimus Regulam istam.*

(c) Vide (e) in notis ad q: 6.

(d) Quia, secundum novam canonis computationem, *Arami filia* & *Levi* in quinto sunt gradu; ideo, ex novo Canone, licet copulentur. vide q: 34.

(e) Si enim qui duobus gradibus à Stipite, & 4^{or} inter se distant,

distant, iusta conjugum: ut (vide q. 27) multo magis, qui à Stipite quatuor, & octo à se invicem absunt.

(f) *Decretalib: 4, tit: 14, c: 8.* vide q. 34.

¶ 24. Eodem prorsus modo, in utraq: linea & utraq: luce, numerantur Gradus affinitatis. Cum enim coniuges, qui ^{*}duo sunt in carne una, in uno codemq: censcantur gradu; hinc sit, ut quoto gradu consanguinitatis alter conjugum distat à Stipite, vel alio propinquo; toto gradu affinitatis ab eodem distet alter, Verbi gratia, quia *Moses* nepos *Koathi* distat ab eo, secundo gradu consanguinitatis; ideo *Zippora* *Mosis* coniux & *Koathi* pronurus distat ab eodem *Koathi* secundo gradu Affinitatis. Et quia *Zippora* consanguinea est *Iethroni* primo gradu; ideo *Moses* primo item gradu eidem affinis est. Similiter in linea transversa, ut *Aaron* & *Miriam*, frater & soror *Mosis*, ab eo duobus consanguinitatis gradibus distant; ita ijdem, levir & glos *Zipporae*, totidem ab ea distant affinitatis.

Rectè hic [†] *Canon*, Porro de affinitate, quam [†] *Ca: 35, q: 5.* dicitis parentelam esse, quæ ad virum ex parte uxoris, seu ex parte viri ad uxorem pertinet, manifestissima ratio est. Quia si, secundum divinam sententiam, ego & viror mea sumus unum caro; pro-

Efecto

^{*} Mat: 19, 5.
& 1 Cor. 6, 16.
vid: (b) ad q
23.

fectò mihi &) illi mea suaque parentela propinquia
* canonica scitatis una efficitur. Quocirca ego &) soror uxoris
libet. vide G¹⁹, & 20. meæ in * uno &) primo gradu erimus: filia verò eius in secundo gradu erit à me: neptis tertio. Vxorem verò propinquia, cuiuscunque gradus sit, ita me oportet attendere, quemadmodum, ipsius quoque gradus, aliqua fæmina propriæ propinquitatis sit. Quod nimirum uxori, de propinquitate viri sui, in cunctis cognationis gradibus convenit observari.

*^{Vide (e) in} **22. (F) DVOBVS.** Hinc patet inter
personas quascunq; in recta linea, quamvis
longissimè distantes, non permitti conjugi-
um; quia superior semper vnicō gradū à Sti-
pite distat: non inter fratrem & sororem;
quia neuter duobus distat: nec inter †*Patru-
um* & *neptem*, aut *proneptem*, &c.; quia
licet altera duobus aut pluribus gradibus,
alter tantum vno distat à Stipite.

¶ 23. Ob faciliorem eorum, quæ iam dicta sunt, intelligentiam, binas hic adscriptas tabulas: alteram relatives Propinquorum appellationes; alteram mutuas Cognitorum, in omnibus lineis, Relationes exhibentem.

Tabula

¶ 24. *Tabula prima*
Relativas propinquorum Appellationes complectens.

<i>Relativæ propinquorum Appellationes in lineæ</i>	<i>rectæ</i>	$\left. \begin{array}{l} \text{ascēdentiū} \\ \text{gradu 1.} \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{Pater, Mater.} \\ \text{Socer, Socri.} \\ \text{Vitric⁹, Noverca.} \end{array}$			$\left. \begin{array}{l} \text{Avus, Avia.} \\ \text{Profacer, crm.} \end{array} \right\} 2$			$\left. \begin{array}{l} \text{Proavus, Proavia.} \\ \text{Abavus, Abavia.} \\ \text{Tritavus, &c. ia.} \end{array} \right\} 3.$		
		$\left. \begin{array}{l} \text{descēdēti-} \\ \text{ū gradu 1.} \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{Filius, Filia.} \\ \text{Gener, Nup⁹.} \\ \text{Privign⁹, gna.} \end{array}$			$\left. \begin{array}{l} \text{Nepos, Nepis.} \\ \text{Progener, Pronup⁹.} \end{array} \right\} 2$			$\left. \begin{array}{l} \text{Pronepos, Pronoptis.} \\ \text{Abnepos, Adnepos.} \\ \text{Trimepos, &c. p̄is.} \end{array} \right\} 3.$		
<i>transversæ</i>	<i>æquali</i>	$\left. \begin{array}{l} \text{Frater, Soror.} \\ \text{Sorors⁹, Fratris.} \\ \text{Levir, Glos.} \end{array} \right\} 1$			$\left. \begin{array}{l} \text{Consebrini.} \end{array} \right\} 2$			$\left. \begin{array}{l} \text{Patruelæ.} \\ \text{Matruelæ.} \\ \text{Amitini.} \end{array} \right\} 3.$		
		$\left. \begin{array}{l} \text{Patruus, Amita.} \\ \text{Nepos, p̄is. ex fratre.} \\ \text{Avuncul⁹, Matertera} \end{array} \right\} F.$			$\left. \begin{array}{l} \text{Propatruus, Proamita.} \\ \text{Pronepos, p̄is. ex fratre.} \\ \text{Proavunculus, Promatera.} \end{array} \right\} 2$			$\left. \begin{array}{l} \text{Pronepos, p̄is. ex fratre.} \\ \text{C. Sobrinus propior.} \\ \text{Fili⁹ sobrinus.} \end{array} \right\} 3.$		
<i>Vide § 25. interpret:</i> <i>Sobrini p̄p.</i>										

¶ 25. *Quarundam Appellationum
Interpretatio.*

*Nepos propriè significat filii vel filiæ filium, ^{Nepis}
 id eo quæ sic dicitur respectu Avi: sed à Iuristis*

SYNGENIA.

vsurpatur etiam pro (a) fratriis vel sororis filio; & sic vulgo appellatur à Patruo. Distinctionis autem gratia, ille *Nepos ex filio seu Rectus*; hic *Nepos ex fratre seu Collateralis* dicitur.

<i>Socer</i>	{	<i>cōjugis</i>	{	<i>Pater.</i>		<i>Vitricus</i>	{	<i>Matris.</i>
<i>Socrus</i>	{	<i>Mater.</i>		<i>Noverca</i>	{	<i>conjux</i>	{	<i>Patris.</i>
<i>Gener</i>	{	<i>conjux</i>	{	<i>Filiae.</i>		<i>Privignus</i>	{	<i>Filius.</i>
<i>Nurus</i>	{	<i>conjugis</i>	{	<i>Filiij.</i>		<i>Privigna</i>	{	<i>Filia.</i>

<i>Sororius</i>	{	<i>conjux</i>	{	<i>sororis</i>	{	<i>Relatū Leviri</i> , vel <i>Gloris.</i>
<i>Fratria</i>	{	<i>fratris</i>	{			
(b) <i>Levir</i>	{	<i>cōjugis</i>	{	<i>frater</i>	{	<i>Relatū Sororii</i> , vel <i>fratric.</i>
(c) <i>Glos</i>	{	<i>soror</i>	{			

<i>Patruus</i>	{	<i>Patris</i>	{	<i>frater.</i>
<i>Amita</i>	{	<i>fratris</i>	{	<i>soror.</i>
<i>Avunculus</i>	{	<i>Matris</i>	{	<i>frater.</i>
<i>Matertera</i>	{	<i>Matris</i>	{	<i>soror.</i>

Consobrini. *Consobrini* (sic dicti ex *con* & *sabrina*, i. conjunctiores *sobrini*) sunt (d) ejusdem *Avi*, ex diversis *filiis*, *nepotes*; nempe in secunda linea *transversa* *et* *quali*. *Patruelis* sunt affini *transversa* *et* *quali*. *Con-*
asquili

Consobrini è fratribus: *Matrueles* è Soro-
ribus: *Amitini* ex fratre & sorore, progeniti.

Sobrini sunt, in linea æquali *tertia* (e) *Con-sobrini*,
sobrinorum filij.

Qui in linea transversa inæquali sunt inter *Sobrini proprii*,
Sobrinos & *Consobrinos*, *Propriores Sobrini*,
seu *Propriores Sobrinis* vocantur. *Quorum*,
(f) *superior* Patris *Consobrinus* est, seu *Sobrini* pater: (g) *inferior* filij *Sobrinus*, seu *Cotisobrini* filius.

(a) Sed abusivè: ut rectè *Beza observat. *Quod fratris vel sororis filii à nonnullis tribuntur Nepotum nomen, id sic prater Latina lingua morem.* **Derepudij.*

(b) (c) *Leviro*, qui uxoris aut mariti fratrem signifi-
cat, Relatum est iam *Sororius* quam *Fratria*: sed quia *Fra-
tria*, (non *Sororius*) propter lexus diversitatem, illi in *Le-
gibus* prohibetur; inde sit ut frequenter *Mariti* fratrem de-
notet: sicut *Glos*, quæ *Sororio* prohibetur, *uxoris* *sororem*.

(d) 'nstit: lib: 3, tit: 6. *Quarto gradu* sunt *Consobrinus* *Consobrina*, i. qui quæve ex fratribus prægenrantur, aut sororibus. Quanvis ibidem *Gaius*, præter communem loquendi morem, generale *Consobrinorum* nomen ad *Matrueles* speciatum restringit: & affectato sitis *Etymo*, nimis quidem absolo, nec minus barbaro, *Consobrinos* quasi *consororinos* dici vult. Et ff, lib: 8, tit: 10, l: 3. *Quarto gradu* sunt frætres patrueles, sorores patrueles, i. qui quæve ex duobus fratribus prægenerantur: item, consobrini consobrinaq; i. qui quæve ex duabus sororibus nascuntur, quasi *consororini*: i. *em amitini amitina*, id est qui quæve ex fratre & sorore prægenantur. Sed tere *Vulgus* (inquit) omnes istos, communis appellatione, *consobrinos* vocat. *Vulgus?* Imò & doctiores, tam Iurisperiti quam alij: ut passim videre est, & locis hoc

SYNGENIA.

¶ Vt Offic: li- tractatu citatis, & t alibi. Itaq; testiūs **Paulus** ff, lib: bro. 1. Pri- 38, tit: 11, l: 10, § 15. Pletiq; hos omnes **Consobrinos** ma **fratres** in vocant, sive **Trebacius**. Secus enim generalis & communis ipso est coniunctus, appellatio nulla relinquetur, dum specialis frustra duplicatur; proximam libe- nam ff, lib: 48, tit: 9, l: 1. **Matruoles** sororum liberos beris: sequuntur fratum coniunctus significat, vt **Pairuelos** fratum.

Eliones 3, p. 2. (e) **Instit:** lib: 3, tit: 6. **Sexto** gradu sunt **Sobrini** sobri- consobrinorum, n. a. g., id est, qui quae ex fratribus vel sororibus patrilibus, sobrini sunt. Vbi ut simplex **cons. brinus**, (hoc est matrilibus) vel amicinus progenitan- Sabrini gene- tur. Et ff, lib: 38, tit: 10, l: 3. **Qui** ex patrilibus, ratum signifi- consobrinus, aut amicinus propagantur, proprie **Sobrini** vocan- cat quolibet sur.

in linea equa- (f) **Instit:** lib: 3, tit: 6. **Propior** **sobrinus** & **propior** so- li **tertia**; ita **brina** sunt patris magni, amita magne, avunculus magni, ma- compositum. **Consobrini** om- tertera magna filius filia.

mea in linea æ. (g) C: lib: 6, tit: 15, l: 2. **Cum** **propiorum** **sobrini**, quali. 2 com- id est natum à **Consobrino**, &c. plectitur.

"Qui ultra du- centos annos Gaium præcesserat, florēt, cum Cicerone, Latīna lingua. De quo illa libri 7, ep: 5, ad Caium Cæsarem Imperatorem, Sponde tibi, more Romano, pro- biorum bonorum, meliorum virum, prudentiorum esse nominem. Accedit etiam, quod fam- illiaritatem inducit, in Iure civili singularis memoria, summa scientia.

¶ 26 Tabula secunda

Cognatorum in omnibus lineis Relationes exprimens

ISRAEL

ISRAEL

Stipes, seu communis parens.

Pater
Levi

Frater.

linea transversa equalis 1.

Frater.

India
Filius

Avus
Koath

Consobrinus.

transversi: eq: 2.

Phares
Nepos

Proavus
Amram

Sobrinus. linea transversa: eq: 3.

Sobrinus.

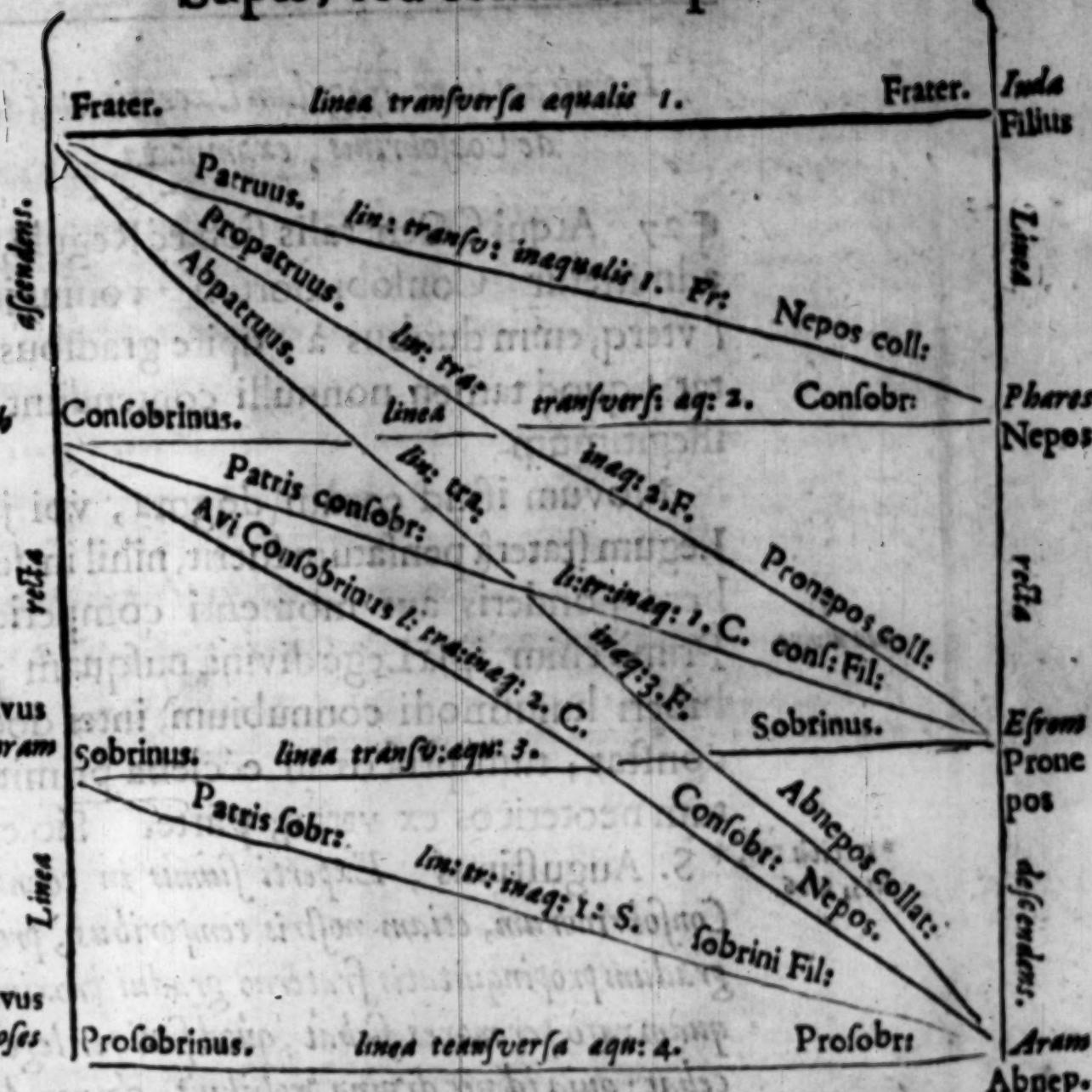
Esrom
Prone
pos

Abavus
Moses

Prosobrinus. linea transversa: eq: 4.

Prosobri

Aram
Abnep.

In dextra linea recta, notantur Appellati-
ones Descendentium respectu Stipitis; in si-
nistra, Stipitis respectu Descendentium: si-
cut in vnaquaq; linea transversa, tum æquali-
tum inæquali, Relati cuiusq; Appellatio re-
spectu sui Correlati.

*In unicam banc Regulam Exceptio unica,
de Consobrinis, examinata.*

¶ 27. Atqui si Generalis sit hæc Regula, tum
admittetur Consobrinorum coniugium :
(vterq; enim duobus à Stipite gradibus dif-
fert) quod tamen nonnulli contendunt esse
illegitimum.

Novum istud corum dogma, vbi justâ
Legum staterâ pensatum fuerit, nihil in se ha-
bere ponderis aut momenti competitur.
Primò enim, ipsa Lege divinâ nusquam pro-
hiberi huiusmodi connubium, inter doctos
constat ; tum priscos in ecclesia primitiva,
tum neotericos ex vtraq; parte. Sic enim

* *Declaratio Dei, 815, q16.* * *S. Augustinus, Experti sumus in connubijs Consobrinorum, etiam nostris temporibus, propter gradum propinquitatis fraterno gradui proximum, quam raro per mores fiebat, quod fieri per leges li- cebat : quia id nec divina prohibuit, & non dum prohibuerat lex humana.* Sic † *Calvinus, Non enim, Latice, omnes cognatos hoc nomen [propinqui] comple- titur ; quia patrueli vel consobrino permititur, amitinam*

amicinam, vel consobrinorum fratrem, sed res-
stringi debet ad fratres, quae continet potes-
tum numerat. Sic * Melancton, Catena, In libro compo-
nitur non prohibet coniugia in secundo gradu ^{etiam} ^{sec. 1. 40. f. 1.}
in linea aequali: hoc est duorum fratrum liberis con- ^{continetur.}
cedit conjugium: ut Orestes potuit ducere Hermi-
onem. Sic * Bucanus, In linea transversa ^{et} ^{dictum}
aequali, inter fratres ^{et} sorores dicitur, sive
ex uno sive ex utroq; parente, iure divino prohibi-
tum est matrimonium. Sic item + Bcza, In libro ^{etiam} ^{De Regulis}
rea transversa aequali solus secundus gradus iure
divino ^{et} civili prohibetur: id est fratrum ac so-
rorum nuptiae. Consobrinos autem sive patruelis in-
ter se coniungi iure divino non modo non prohibetur,
sed etiam, si exempla jus faciant, expressè conendi-
tur. Sic * Brentius, Duorum fratrum, vel so- ^{In L. 12.}
rorum, vel fratris ^{et} sororis liberi, possunt juxta le-
ges Mosaicas ^{et} Romanas coniungi. Sic + Bul. + In Inde. c. 1.
cerus, Lege Dei non modo interdictæ non sunt ^{ut 13.}
nuptiae consobrinorum, sed etiam laudatæ. Et
* alibi, Quare consobrinis ^{et} patruelibus coniugium ^{In M. 14.}
inter se contrahere licet: quicquid contra le-
ges pontificiæ statuerint. Quis enim honestatis hic
major emigrationem habeat Deo ipso, omnis honesta-
tis auctore? Cujus legibus quanto plus respondent

Cœsarianæ Pontificijs; tanto ijs, apud Christianos,
plusquam pontificijs oportebit deferri. Sic [†]Luthe-

[†] De capitulo 10. [†] De capitulo 10. [†] De capitulo 10.
se Babilonica. [†] Lavaterus, [†] Zepperius, &c alij. Sic de-

^{*} Homilia 5, 10. ^{*} Zanchius, ^{*} Nusquam legitur in sacris lite-
Indic.

[†] Legum Mo- [†] Legum Mo- [†] Legum Mo-
ris hoc connubium damnatum fuisse. His etiam
saec. explan: 24, annuit, loco mox citato, evidenti victus veri-
at. 19.

^{*} De coniugio. ^{*} De coniugio. ^{*} De coniugio.
Adami, c: 1, q: 1. ipse Bellarminus.

c, ibi: 2. At S. Ambrosius aliter sensit, ut videre est
epist: 66. ad Paternum.

Manifestum illius erratum merito redar-
guitur: Primo à [†] Martyre, Quod vero Am-
brosius: 47.

[†] class: 2, c: 10. [†] class: 2, c: 10. [†] class: 2, c: 10.
ambrosius affirmat consobrinorum conjugium lege divi-
na esse prohibitum, nullis qui verba legis Dei, &
facta patrum attentius considerant, probari poterit.

^{*} De maritimon: ^{*} De maritimon: ^{*} De maritimon:
c: 25. ^{*} De maritimon: ^{*} De maritimon: ^{*} De maritimon:
Epist: 66: dicit in lege divina prohiberi conjugium
patriuelum, qui sunt in quarto gradu (a) secun-
dum Leges, non video quomodo verum esse possit:
forte lapsus est memoriae.

(a) *Secundum leges.* Innuunt hæc verba aliam graduum
supputationem, scilicet *secundum Canones*: qui consobrinos
ponunt in gradu secunda. Verum aliquid hic latet artis.
Non enim sunt hæc verba Ambrosij (qui gradus Canonicos
omnino ignorabat) sed à Bellarmino Ambrosij verbis callide
annexa, ratiociniam Ambrosij essent, quod novis suorum inven-
tis vetustatis acquireret opinionem.

Juxta legem divinam, nec multò post legem latam ^t filie Zelophahad (a) filijs patruorum suorum nupserunt. Similiter (b) Caleb, ob captam Kiriathsepher, dedit Achsam filiam suam Othnieli filio Kenazi fratri sui minimi. Roboam item accepit uxorem ^{*} Mahalath filiam Ierimoth filij David; & ^t Maachan filiam Absalom. Sicut ante Legem latam (ex lege scilicet Naturæ) * Jacob, expresso viri sancti patris sui jussu, duxerat amitinam suam: atq; illius exemplo, Esau, quò patri itidem obsequeretur, ^t patruclam suam Mahalath. Et apud Romanos, ex lege etiam Naturæ, laudat Orator consobrinorum quorundam, de quibus meminit, nuptias: * Cluentia Aurio Melino consobrino suo, adolescenti in primis, ut tum habebatur, inter suos ^t honesto ^t nobilli. ^t Cum essent hæ nuptiae plena dignitatis, plena concordiae, &c. ^t Gen: 28, 2. & 29, 18, 19, 21, 28. ^t Gen: 18, 3. ver: 6 ad 9. ^{Pro Cluentia}

(a) Id est Patrelibus. Pater enim est patris frater germanus: ut Levit: 18, 14. & sic explicatur Num: 27, 4, & 7. Vbi possessio debita Zelophahad conceditur quinq; eius filiabus inter fratres patris sui, filios ^t Hepher. Qua occasione ibidem sanxit hoc Deus filiis Israel in Statutum judiciale v: 8. ^t Num: 26, 32; 33. ^t Num: 26, 32; 33. *Quum quis morietur, si filius non erit ei, tunc transferetis possessionem eius ad filium eius.* 9. *Quod si filia non erit ei, tunc tradetis possessionem eius fratribus eius.* 10. *Quod si non erunt ei fratres, tunc tradetis possessionem eius fratribus patris eius.* 11. Sim

qui non supererunt fratres patris eius, tunc traditio possessorum eius Cognato propinquiori ex familia eius. &c. Vbi frater omnino denotat fratrem germanum.

(b) *Jud: 1, 12, 13.* In quem locum sic Lavaterus, *Ex alijs locis loquitur Consobrinos fuisse Achsam & Ottonicem.* Ideo poterunt nuptia secundum legem inter illos constare.

¶ 28. Sed fac hujusmodi conjugium legi divina approbari: prohibetur tamen lege humana. Sic enim [¶] Bellarminus, *Quam lex divina his paucis gradibus contenta fuit; tamen lex civilis prohibuit etiam conjugia consobrinorum, qui sunt in quarto gradu secundum leges: (ut Ambrosius testatur Epist: 66.) lex autem ecclesiastica longius progressa est.*

^{2.} Lex Civilis. Quid lex civilis hac de re statuat, hominem, sine dubio, latere non potuit: quum præterim loca nonnulla indidem in Tractatum suum allegaverit. Quod magis miror hæc ab eo indubitanter asseverari. Verba enim Legis planè diversa sunt. Ut Instit: l: 1, tit: 10, s. 5. Duorum autem fratum, vel sororum liberi, vel fratris & sororis, coniungi possunt. Item ff, lib: 23, tit: 2, l: 3. Si nefotem ex filio, & neptem ex altero filio in potestate habeam; nuptias inter eos, me solo auctore, contrahi posse Pomponius scribit, & verum est. Et ff, lib: 20, tit: 7, l: 23. Ut et fratribus meis consobrinam nostram duxerit uxorem.

ren, ex duxante, qui non duxerit, ex quadrante heres esto. Et ibidem, l: 24. Qui ex fratribus meis Titiām consobrinā duxerit, ex besse heres esto: qui non duxerit, ex tricente heres esto. Unde Gregorius Tholossanus in Partitionibus Iuris Canonici, Collaterales in tertio & quarto gradu, Jure Cononico; ac civili, Consobrini non prohibentur.

Quod autem Ambrosium assertionis suæ testem citat Bellarminus; de vnica Is, sui temporis, interdictione loquitur, in hæc verba: *Theodosius Imperator panguiles fratres & consobrinos* (*quod gradus sit, credo, illicio gradu proximus. vide ¶ 37.) *veruit inter se coniugii convenire nomine.* Quam interdictionem ante illud tempus inauditam fuisse, disertè ait Augustinus. Et Ambrosius ipse ibidem agnoscit, jam tum cum esse cœpit, fuisse relaxatam.

¶ Ut Augustinus Theodosio coxus iloco citato ¶ 37. *Proposuit gradum fraterno gradus proximum.* ¶ Ibidem. *Quia idem, divina prohibuit, & nondum prohibuit, lex humanæ.*

Postmodum autem novam hanc legem, nullo nisi inani curiositate fundamento nimam, consultior authoritas antiquavit; & post

pulo pristinam, ex lege divina, restituit libertatem: Ut habetur. C: lib: 5, tit: 4, lge: 19 ab Arcadio & Honorio, Theodosij filijs & successoribus, lata. *Celebrandis inter Consobrinos matrimoniiis licentia legis huius salubritate indulta est, ut, revocata prisci iuris auctoritate, restric-
tisque calumniarum fomentis, matrimonium inter Consobrinos habeatur legitimum: sive ex duobus fratribus, sive ex duabus sororibus, sive ex fratre & so-
rore nati sunt: & ex eo matrimonio editi, legitimi,
& suis patribus successores habeantur.*

Iuxta hanc civilem Imperatorum legem,
 * Reusae in
 stemmate 2.
 Scipis Phare-
 mondanz.

legi divinae consentaneam; * Maximilianus se-
 cundus, Imperator, filius Ferdinandi Impera-
 toris, & nepos Philippi Ducis Burgundiae ac
 Regis Hispaniae, duxit Mariam filiam Caroli
 quinti Imperatoris, & neptem ejusdem Phi-
 lippi. Sic & Maria Scotorum Regina, filia
 Idem in stir-
 pe Stuettina.
 Jacobi 5, & neptis Margaretæ primoris filiæ
 Henrici 7. regis Anglorum, nupsit Henrico e-
 jusdem Margaretæ, ex Margareta filia, nepoti.
 * Camden An-
 nal. MDLXVI

* Cui, faustis auspiciis, ad perennem Britanniae
 felicitatem, Jacobum (qui iam Britanniae Monar-
 cha) pererit.

Lxx vernacul. 3. 9 29. Legi divinae & civili accedit lex
 muni-

municipalis Angliae: quam, 32. H. 8. constitutam, primo Elizabethæ confirmatam habemus. Cujus legis, quoad rem præsentem, hæc summa est. Whereas heretofore the usurped power of the Bishop of Rome hath made that unlawfull, which by Gods word is lawfull, inventing so lucre other Prohibitions of marriage, then Gods Law doth admis, as in kinred or affinitie betweene Cosin germanus, and so to the third and fourth degree; We declare by this Act all persons to be lawfull, that be not prohibited by Gods Law to marie. And that no reservation or prohibition (Gods Law except) shall trouble or impeach any marriage, without the Levitical degrees. Which Degrees were thereupon particularly expressed in that methodicall Table or Synopsis (together with some few Notes for direction) published by Ecclesiasticall authority.

Iuxta hanc municipalem legem, Dei & Imperatorum legibus fundatam, Municipales hujus Regni, omnium ordinum, per multos jam annos, sancta & licita cum Consobrinis matrimonia fæliciter inierunt.

¶ 30. Veruntamen quicquid de Consobrinorum conjugio statuant istæ Leges, saltem Lex canonica vetat.

Vetat quidem. Et, quia quod major predicatorum copia eò copiosius speratur auxiliū, nō solum secundum hunc, secundum sc̄ gradum; sed exinde

exinde tertium etiam, & quartum, & gradatim Gradus omnes, quousque cognatio vel modo cognosci possit. Ut primum enim Pontifices, Imperatorum munificentia ditati & honorati, ex inferis primo suppare, tandem superiores vi & arte facti, legum condendarum potestatem de illorum manibus extorsissent; omnia susque deinceps verti, divinis humana miseri illico cœperunt. Primum primo gradui fratrum & sororum (quos solo Deus in linea transversa æquali prohibuerat) proximum (a) Consobrinorum superaddere contenti sunt. Postmodum, audacieores facti consobrinis (b) Sobrinos adjunxerunt. Deinde & (c) Profobrinos, quos ponunt in gradu quarto. Tum, dulciorem hinc odorem indies olfacientes, quarto (d) quintum & sextum addiderunt: tandemque (e) septimum & octimum cunctum gradum. Neque enim cum semel limites à Deo positos impij transiliissent, ubi postea consisterent miseri invenerunt.

(a) Concilio Agathense, circa tempus Cælestini, cap: 61. *Siquis consobrina sua se sociaverit, &c.* Et concilio Arvernensi, circa tempora Vigilij 1. can: 11. Item Synodo Arellenensi 2. sub Leone tertio, & tempore Caroli Magni, cap: 13. Atque Responsi: Gregorii ad 6. interrogacionem Augustini Anglorum Episcopi. *Quodam lex Romana permittit, ut*

sive fratris & sororis, sive duorum fratrum germanorum, sive duarum sororum filius & filia miscetur. Sed experimento didicimus ex tali coniugio sobolem non pessime successere. Unde necesse est, ut in tertia vel in quarta generatione fidèles licenter sibi coniungantur. Nam secunda, quam diximus à secundis debet abstineri. Hic locus, Causa 35, q: 2 & 3, c: 20, in Canonem abijt. Vbi, ut tertia etiam generatio, Gregorii auctoritate, prohibita videretur; pro tertia & quarta ieponit falsarius quarta & quinta: neque hoc contentus necessariam hanc, quam appellat Gregorius, tertiam & quartam generationis permissionem, eundem postea sustulisse ait, & eius vice, quinti sexti & septimi gradus prohibitionem substituisse. Vide (e) in Notis.

(b) Concilio Epauense tempore Gelasii: 1. can: 30. concil: Aurelianensi 3. sub Vigilio 1. can: 10. Et concilio Tironico 2. tempore Pelagii 1. cap: 22. Sed Conciliū Parisiense, eodem Pontifice, cap: 4, (ac si ausi peniteret) & Sobrinos & Consobrinos omittit, nudam recensens & injungens legem divinam. *Nullus illicita coniugia contra preceptum Domini sortiri presumat: &c.* Concilium vero Antisiodorensis, tempore Deuidedit, can: 31. omissam Consobrinorum & Sobrino- rum prohibitionem repetit.

(c) Concilium Vormaciense tempore Hadriani 2. can: 78. procedit ad Sobrinorum filios: *Contradicimus quoq; ut in quarta generatione nullus amplius coniugio copuletur: Vbi autem, post interdictum, factum inventum fuerit, separetur.* Idem iudicem verbis sancitur Concilio Moguntiaco, cap: 54.

(d) Causa 35, q: 2 & 3, c: 21, ex Concilio Gabilonense. *Contradicimus, ut in quarta vel in quinta sextaq; generatione, nullus amplius coniugio copuletur: vbi autem, post interdictum, factum fuerit inventum, separetur.*

(e) Ca: 35, q: 2 & 3, c: 19, ex Concilio Lugdunense. *Nul- li, ex propinquitate sui sanguinis, usq; ad septimum gradum, uxores ducant. Et c: 17, ex Nicolai epistola Almaphitiz ecclie suffraganeis. De consanguinitate sua uxorem nullus duar, usq; post generationem septimam, vel quousq; parentela cognosci poterit. Item c: 8, ex Concilio Guarinaciense.*

In copulatione fidelium generationis numerum non definimus: sed statuimus ut nulli liceat Christiano de propria consanguinitate seu cognatione accipere uxorem, usq; dum generatio recordatur, aut cognoscitur, aut memoria retinetur. Antiquo patrum

* De Civitate more sic tandem proflus antiquo. De quo S. Augustinus: *Fuit autem antiquis Patribus religiosa cura (ne ipsa propinquitas, se pauplatim propaginum ordinibus dirimens, longius abiret, & propinquitas esse desisteret) eam nondum longe posicam rursum matrimonij vinculo colligare, & quod immodo revocare fugientem.*

Verum transcendens istud & odiosum nimis interdictum, vix satis firmiter fundatum rati sunt illius authores, nisi auctoritate etiam Gregorii fulciretur: quæ ideo in Decreto anno non tardatatur. Ut Causa 35, q: 2 & 3, c: 1, ex Concilio, nescio quo, Meldensi. Et c: 16, ex epistola ad Episcopos Galliæ. Item q: 8, c: 2, ex epist: ad Fœlicem Siciliæ Episcopum, his verbis. *Hac salubriter præcavendo sancimus, ne quis fidelium propinquam sanguinis sui, usquequo Affinitatis lineamenta generis successione cognoscantur, matrimonio sibi desideret copulare. Sed sicut à maioribus nostris definitum est, ita modis omnibus obseruetur. Quoniam usque ad septenarium numerus parentele nulli unquam copulam contrahere licentiam damus, &c. Quoniam scriptum est, Omnis homo ad proximam sanguinis non accedat. Et iterum, *Anima que fecerit quipiam ex ipsis peribit de medio populi sui.* Hunc eundem canonem Binus Concilio Toletano 2 adscribit. Sed nihil horum apud Gregorium, vel suppositum, repertum contigit.*

† Vide (a) in
Not:

Insuper quæsl: 2 & 3, c: 20, ex epistola ad eundem Fœlicem, quæ habetur lib: 12, c: 31. Vbi † scriptum ad Augustinum Anglorum episcopum (in quo tertia & quartæ generationis coniunctionem, ut licitam & necessariam approbat) retinacuisse dicitur, & septimi simul gradus prohibitionem substituisse. Quò verò verisimilior videatur fictio; * aliam, Fœlicis nomine, ad Gregorium (quæ palinodiaz suæ occasio- Crabb. nem præberet) effinxerunt epistolam, admonitoriam scilicet vbi sic legitur. *Hec quidem meditantes perlatum est, sicut à quibusd. vs*

* Concil: tom: 2: per P: Vide it Pris- cianus.

quibusdam Româ venientibus, vos Augustino consolali nostro, per venerabilem sanctitatem vestram, postmodum episcopo Anglorum genti ordinato & illuc directo, atq; Anglis scripsisse (quos olim ad fidem conversos per nos cogimus) ut [†] quarta progenie contuncti non separantur. [†] Imd ut ter-
ant in istis partibus, quando una vobiscum ab infantiantri-
tus atq; eadellus fui, non erat: nec in ullis predecessorum vestro-
rum decretis, aut reliquorum, generaliter vel specialiter Patrum
institutis legi, aut battemus ab ullis sapientibus esse conceptum di-
dicis: sed semper usq; septimum originis sua gradum, hoc à sanctis
antecessoribus vestris, & ceteris sanctis Patribus, tam in Nicena
Synodo quam in alijs sanctis concilijs congregatis, servari debere
repperi, & à recte viventibus ac [†] Deum iumentibus hominibus
studiose provideri cognovi.

Quis hæc tam aperte sicta populo pro veris obtrudere non
erubesceret; nisi qui, doctrinis demoniorum attenti & menda-
cia per hypocrisim loquentes, conscientias canderatas habent?
Constat enim nec in synodo, quam meminit, Nicena, nec alio
quovis concilio ante Gregorium, nec apud ullos illijs anteces-
sores, aliosve patres, septimum hunc gradum vel nominatum
esse. imò [†] Vigilium & Pelsgium, qui, ante illum, ultimam [†] V: (a) & (b)
huic excepto manum imposuerant, adeoq; illius successores De- in notis ad [†] V: (c) ibidem.
us dedit, Leonem, & [†] Adrianum, adhibito etiam conciliorum ^{30.}
suorum adminiculo, de secundæ & terciæ, aut etiam quartæ
generationis prohibitione fategisse. Sed nemini hoc mirum vi-
deatur, quum quod maior quæstuosis hisce conciliorum
etetur authoritas, quod hic Gregorio, illud ipsum cap: 7. Iulio
adscribatur: qui plusquam 150 annis Agathense concilium
(in quo primum Pontifices divinos transgredi limites ausi
sunt) præcesserat.

Fictitiae huic Fælicis epistolæ sic rescripsisse singitur Gre-
gorius. *Quod scripsi Augustino Anglorum genti episcopo de
consanguinitatis coniunctione; ipsi & Anglorum genti quæ nuper
ad fidem venerat (ne à beno quod caperat metuenda anteriora re-
cederet) specialiter, non generaliter ceteris, me si ripsisse cognoscas;
nec eā intentione, ut postquam firmā radice in fide fuerint scitati,
si infra propriū fuerint consanguinitatē inveni, non separantur:*

aut infra Affinitatis lineam, i. usque ad septimum generationem coniungantur. Nam si ea destru:rem que Antecessores nostri statuerunt; non Constru:der sed Everso: est: iuste comprobaver; restante veritatis voce, qua ait, Omne regnum in se ipsum devisum non stabit: & omnis scientia & lex adversum se divisa destru:atur. Cautum hoc Gregorii huius consilium quam nihil fecerint sediciosi eius successores, vide in Notis ad § 32. & § 34.

¶ 31. Quanquam, fateor, in hac tanta Canonum diversitate, non deest sua cuique canonica Ratio. Si queras cur à quarto gradu ad sextum transire voluit Concilium Gabil-

* Caus 35, q: nense; Ratio est, * vt, sicut lex atatibus mundi
4. Et Sentent: k: 4, distinct: 40. generatio & hominis status finitur; ita propinquitas
generis tot gradibus terminetur. Si cur à sexto ad septimum procedere voluerunt Nico-

† Sentent: k: 4, laus & alii; Ratio est, † Ut, post septem gradus,
distinct: 40. Sponsus sponsæ iungatur; sicut post hanc vitam, quæ

septem diebus agitur, Ecclesia Christo iungetur. Si deinde scisciteris, cur, septimo sexto & quinto

• Vide § 54. relictis, ad quartum redire maluit * Innocenti-

† Decretal: k: 4, ut: 14, c: 8. us; Ratio ab eodem hæc redditur, † Quater-

narius numerus bene congruit prohibitioni coniugii corporalis. (De quo dicit Apostolus, quod vir non habet potestatem sui corporis, sed mulier; neq; mulier habet potestatem sui corporis, sed vir) quia quatuor sunt humores in corpore, qui constant ex quatuor

quatuor *Elementis*. Vtrum harū mavis accipe.

¶ 32. Porrò, cum multiplicatos istos Consanguinitatis gradus ad rem nōn parum facere competissent; Affinitatis similiter interdicta paulatim adaugere, nec immerito, viſum est. Primò eam in (a) paucioribus gradibus; deinde in (b) septem etiam illicitam fecerunt. Tum (c) duo alia excogitārunt Affinitatis genera, (d) aliasq; primi generis affinitates. Neq; solum ex conjugio & carnali copula; sed etiā ex meris (e) sponsalibus Affinitatem contractam volunt. Affinxerunt insuper duas alias Cognitionis species: (f) legalem ex Adoptione, & (g) spiritualēm ex Baptismo, & Confirmatione.

In quibus omnibus conjugium prohibuerunt; non quòd sit, sed vt sit, illegitimum: neq; illegitimum fecerunt, vt non fieret; sed vt non sine pretio fieret: (h) quo soluto, solvitur vñā impedimenti vinculum: & rursus sit arte, quod prius fuit naturā licitum. Ita gaudiī isti circulatores, tanquam fucati nostri Āgyptij, soluta necēte & nexa solvere, ex licitis illicita & retro ex illicitis licita facere, singulari callent dexteritatem.

(a) Causa 35, q: 2 & 3, c: 3. *De propinquis qui ad Afinitatem per virum & uxorem veniunt (defunctum à uxore vel viro) in quinta generatione coniungantur: in quarta si inventi fuerint non separantur. In tertia tamen propinquitate non licet uxorem alterius accipere post obitum eius.*

(b) Causa 35, q: 2 & 3, c: 7. *Nullum in vitro, sexu permittimus ex propinquitate sui sanguinis vel uxoris, usque in septimum generis gradum uxorem ducere. Praterea quod, si in adiectione, quia sicut non licet chicanam Christiano de sua consanguinitate; sic etiam non licet de consanguinitate uxoris sua coniugem ducere, propter carnis unitatem.*

(c) Vide (d) in Notis ad G 14.

(d) vide (b) & (c) ibidem.

(e) Causa 27, q: 2, c: 11, *Siquis despensaverit sibi aliis sponsalia quam, & præveniente mortis articulo, eam cognoscere non posse affinitatem conit; frater eius non potest eam ducere in uxorem. Et ibidem, c: 14. Siquis uxorem despensaverit, vel eam subarraverit; quamquam postmodum, præveniente die mortis eius, nequiverit eam ducere in uxorem, tamen nulli de consanguinitate eius licet accipere eam in coniugio. Quod si inventum fuerit fallum, separetur omnino. Et ca: 15 pleniū. Siquis despensaverit uxorem, vel subarraverit, & si præveniente die mortis sive irruentibus alijs causis, minime eam cognoverit; neque eius superfrater, neque ullus de consanguinitate eius, tandem sibi tollat in uxorem ullo unquam tempore. Quibus consonant illa in Decretal. lib: 4, tit: 1, c: 4. Ad audiencem. & cap: 8. Sponsam. atq; tit: 2, c: 12. Dno pueri.*

contra.

Cum tamen causa 27, q: 2, c: 18. Benedictus è contrario, copiose, indubitanter, & peremptorie doceat & decernat, ex iudicis sponsalibus propinquitatem non effici matrimonium impedientem: nec virum & feminam aliter quam carnali copula fieri posse carnem unam. Sic enim sit. Lex divina constitutionis Apostolicam Cathedram totius posuit orbie ecclesiastis magistrum: ut quicquid reliquias locorum dubitatur, ab

SYNGENIA.

51

ab ea ratio eiusdem requiratur. Affatus est autem nos, suus literis, eiusdem Cathedrae assessorem, ac percutiatus est, quidem nostras nomine Iohannes, pro connubio filia sue superstite (cuius soror defuncta a cuidam Iuveni Stephano non sine simplicibus verbis fuerit sponsata, & antequam ad nuptias pervenerit, morte preventa) utrum scilicet cum eodem iuvene possit matrimonium celebrari superstite filia, nec ne. Quam, Deo docente, reddemus his verbis certissimam. Protoplatus ille radix & origo nostra, detractans sibi costam in mulierem videntis formam, propheticus spiritu inter alia protulit, Propter hoc relinques hominem patrem & matrem, & adhærebit uxori sue, & erunt duo in carne una. Quibus verbis ^{V: II contra in (g)} innotuit, non aliud virum & mulierem posse fieri unam carnem, nisi carnali copula sibi adhæreans. Quiero nequam mixtus est extranea mulieri fidei nuptiali, quo pacto per nuda sponsione verba possit una caro fieri, nullatenus valens inquieti. Propinquitas enim sanguinis verbis dicitur, non verbis efficitur. Sed neq; osculum patris propinquitatem, quod nullam facit sanguinis commixtionem. Cum vero ita prorsus sese habeat res Iohannis istius, ut velit secundam filiam nuptiis copulare, cui primam iam decreverat desponsare, censurā Apostolici magistratus mandamus, hoc absq; ullus criminis via in posse fieri, si viri neq; patris se dederit voluntati. Nam cur prohibetur, quod prohibendum nonquam ^{* Sicut & hæ regule? vt} sancta scriptura declarat? Sed neq; mundane leges, connumeratio personis quibus inter se nuptias contrabunt, de huic modi aliquid dicunt. Neverò abnegetis quod negandum nulla ratione crevimus.

Cui consentiens citatur Leo c: 17. Cum societas nuptiarum ita à principio sit instituta, ut, præter commixtionem sexum, non habeant in se nuptia coniunctionis Christi & Ecclesie sacramentum; non dubium est illam mulierem non pertinere ad matrimonium, cum qua docetur non fuissent nuptiale ministerium. Sic?

(f) Ca: 30, q: 3, c: 6. Per adoptionem quæ sita fraternitate eorumq; impedit nuptias, donec manet adoptio. Et Decretal: h: 4, tit: 1 a, c: 1. Si quis per adoptionem mihi soror esse cœperit; quam dudarit adoptio, inter me & ipsam nuptia consistere non possunt.

(g) Spirit-

Spirituali con-
sanguinitate.

I. Impedit matri-
monium contra-
bendum.

¶ Valt.

Glossa.

* Pitacium à
continens pe-
nitentiam.

Rat.

II.

Dirimicentia-
tum.

(g) Spirituali hæc cognatio precedens matrimonium im-
pedit contrahendum: & subsequens dirimit contractum.

I. Precedens impedit contrahendum. Ut Ca: 30, q: 3,
c: 1. Inter fratres & filios Spiritualis arbitror non posse fieri
quodlibet legale coniugium. Item c: 3. Non oportet filiam
suam, quam de sacro fonte suscepit, aliquando filio suo in ma-
trimonium tradere: quia in divina sententia germani esse in-
veniuntur. Signis tali facinore commixtus minime restrinxer-
it frana luxurie; ab ecclesia Catholica abominabitur. Sed si
conversus fuerit; post separationem, septem annis penitentiam
gerat. Item q: 1, c: 5. Si filiolam aut commatrem suam
aliquis in coniugium duxerit, separando esse indicamus, & gra-
vi penitentia plementos. Ex Decretal: l: 4, tit: 11, c: 6.
Mandamus quatenus, si constituerit H. mulierem predicti viri
filium de sacro fonte levasse antequam eam desponsasset uxorem,
vos inter eos divorceum Apostolica potestate celebratis. Za-
charias vero Ca: 30, q: 3, c: 2. coarta hujusmodi enormia
facinora ardenter invicitur. * Pitacium, quod nobis tua ve-
petendo: & meranda fraternalis obulsi, suscepimus: per quod sciscirari vo-
dicitur charta Iusti, si licet filio, cuius pater alterius filiam ex sacro baptis-
tate suscepit, suscepit, id est spiritualiter eius patris filiam,
(quod dico crudeliter est) matrimonio suscipere: quod apud te
enormiter affirmisti contigisse. Sed bene sua sancta fraternalis
compertrum habet, quod Dominus præcepit Moysi, dicens, Turpi-
tudinem patris tui vel matris, vel sororis non revelabis: turpi-
tudo enim tua est. Cum ergo à propria consanguinitate inbe-
munt abstinere; mulier magis a spirituali nostri patris filia (omni
excusatione aut arguento seposito) sub nimia districione, nos
cavere convenit, ne in iram divina examinationis incidat, si quis
cali facinore mixtus minime restrinxerit frana luxurie. Un-
d: etiam omnes cavendi sunt à talis sceleris commixtione, ne in
perpetuum pterent. Sed hunc, qui auctor humis perniciose te-
meritatis, anima sua salutem despiciens, impiose misericordia matri-
monio, per omnia fraternalis studiat separare, & peniten-
tia digne submittere: quatenus ab eterna eritam damnatione

II. Matrimonium prius contractum supervenientis dirimit.

Vt Ca: 30, q: 1, c: 1. Pervenit ad nos diaconus sanctitatis vestrae epistolam deferens, quia quidam viri & mulieres, praterito sabbato, Paschali die, promagno populorum incursum, nescientes, proprios filios suscepissent ex lavacro sancto. Cupis scire ergo, pro tali ratione accidente, utrum debeant viri ac mulieres ad proprium usum redire, an non. Nos vero maestri in hac re inquisimus priora dicta: invenimus in archivis Apostolicae sedis, iam talia contigisse in Ecclesiis Isauria, Ephesorum, simulque Hierosolymorum, aliarumque Ecclesiarn. Episcopis eorum civitatum ab hac Apostolica sede volentibus scire, utrum viri ac mulieres redirent ad proprium thorum; beatæ memoriae sancti Patres, Iulius, Innocentius, & Cœlestinus, cum Episcoporum plurimorum & sacerdotum consensu, in Apostolorum principiis ecclesia, prohibentes talia præscripserunt & confirmaverunt, ut nullo modo se in coniugium reciperent mulieres ac viri, quicunque, aliqua ratione suscepissent natos proprios; sed separent se, ne suadente Diabolo tale vitium inolescat. Scitis quia quomodo sunt Rat: septem dona spiritus sancti, ita sunt septem dona baptismi. A primo ergo pabulo sacrati salis & ingressu ecclesia, usque ad confirmationem per chrisma, hoc est à primo usque ad septimum, nullus Christianus suam commatrem in coniugium suscipere debet. Et qui præsumperit, vinculo anathematis religetur, donec penitentiam dignè egerit. Eccl: 2. Siquis ^{i.} filiastrum suum vel filiastram ante episcopum tenuerit ad confirmationem; separetur v: 3 in licet ab uxore sua, & nunquam aliam accipiat. Similiter & mulier. ^{ua.}

Paschalis quidem 2. Ca: 30, q: 5, c: 5. Compatriis vel ^{Natus post com-} commatris liberos, tantum post compaternitatem natos, bap- ^{paternitatem.}
tizati fratres spirituales statuit. Post suscepsum de fonte fili-
um vel filiam spiritualem, qui ex compatre vel commatre nati-
fuerint, matrimonio coniungi non possunt. Innocentius vero 3. Natus ante com-
Decretal: l: 4, tit: 11, c: 7. addit etiam ante compaternita- paternitatem.
tem natos. Tua nos duxit discretio consulendos, an natus an-
te compaternitatem filiam compatriis vel commatris sibi possit ^{* Per quam}
matrimonialiter copulare: & si contraxit, an debeant separari. ^{compaterni-}
Super quo respondemus, quod huiusmodi persona non possunt ma- ^{tas est codita-}
trimonium contrahere: & si contraxerint, possunt ab invicem se- ^{ta.}
parari.

cognatio sacer-
dotis & bapti-
zati.

Instituit porro Gregorius 9. spiritualem cognationem; matrimonium impedientem, inter sacerdotem baptizantem & baptizatum. Quæstione cùdem, c: 8. Ex literis vestris accepimus, quod quum Martham mulier, coram officiali Cantuariensi, Alanum peteret in virum, & se affidatam ab eo, ac carna-liter cognitam per testes idoneos probavisset; dictorum tandem, testium depositionibus publicatis, idem A. excipiendo proposuit, quod eam habere non poterat in uxorem, pro eo quod ipsum pater mulieris eiusdem, qui sacerdos extitit, baptizavit. Sed cùm idem officialis, exceptione huiusmodi non admissa, definitivam tulerit sententiam; & idem ad sedem Apostolicam appellavit: Mandamus quatenus, si ita est, eundem A. super hoc ab impetitione mulieris absolvatis ipsis, eisdem mulieri perpetuum silentium imponentes.

III.

Spirituales affi-
nitas matrimo-
nium impedit.

* Vide q: 14.
Primi modi.

III. Porro ex spirituali Consanguinitate oritur similis Af-finitas, & quidem utriusq; modi, matrimonium impediens. Causa 30, q: 4, c: 3. Coniux consanguinei spiritualis, quæ est primi modi affinis, prohibetur. Siquis unus ex coniugio filiū aut filiam alterius de sacro fonte suscepit, aut ad Christma tenuerit, vel Christianitatis ministerium dederit; ambo, & vir & uxor, compatres existunt parentibus infantis: quia vir & mulier caro una effecti sunt. Item Decretal: l: 4, tit: 11, c: 4. Martinus Bertam duxit uxorem, Tebergam sibi copularavit Lotharius: qui Berta & Martini filium de sacro fonte suscepit. L. vero & B. sublati de medio, M. cum T. prafata contraxit. Nos autem consultationi tuae taliter diximus respondendum: Quia secundum verbum Domini vir & mulier efficiantur per coniugium unacaro; liquidum est Tebergam non posse matrimonialiter copulari Martino: qui compater eius fuerat, cum quo una caro Teberga noscitur extitisse.

IV.

Secundi modi.

IV. Atq; Causa 30, q: 4, c: 1. spiritualis consanguinea coniugis, quæ est secundi modi affinis. Sciscitur à nobis sanctitas vestra, Si aliquis homo duas commates habere valent, unam post alteram. In quo meminisse debet scriptum esse, Erunt duo in carne una. Itaq; cùm constat, quod vir & mulier una caro

caro per connubium efficiuntur; restat nimisrum virum compatrio consilium illi mulieri, cuius matrimonio assumptio, uxor commater esse videbatur. Et idcirco liquet virum illi fæmina non posse coniungi in cœpulam, qua commater eius erat, cum qua idem fuerat una caro effectus. Item c:ultimo. Quod verò piaculare flagitium commisit, qui duabus cōmatribus, velut duabus sororibus, nupis; magna, iuxta modum culpa, pænitentia sibi debet iniungi.

Verū hi nodi eādem, qua necti sunt,
facilitate solvuntur omnes.

IV. Causa 30, q: 4, c: 5. hæc secundi modi affinitas rescindit. Post uxoris obitum, cum commater uxor virum suis persistem coniugio copulari, nulla videtur authoritas vel ratio pro di matrim: non habere. Neq; enim cognationi carnis cognatio spiritus compa-impedit. ratur: neq; per unionem carnis ad unionem spiritus pertransitur.

III. Et eiusdem q: c: 4. affinitas primi modi. Qui spiri- tualem habet compatriam, cuius filium de lauacro sacri fontis accepit, & eius uxor commater non est; liceat ei, defuncto compatre suo, eius viduam ducere in uxorem, si nullam habeat consanguinitatis propinquitatem. Quid enim? Numquid non possunt coniungi, quos nulla propinquitas carnalis, vel nulla generatio se- cernit spiritualis?

II. Similiter neq; cognatio spiritualis subsequens matrimoniū idem dirimir.

1. Sive desidiosè & fraudulenter fiat: ut Ca: 30, q: 1, c: 4. Dicitum est nobis quasdam fæminas desidiosè, quasdam verò fraudulenter, ut a viris suis separentur, proprios filios coram Episcopis ad confirmandum tenuisse. Unde nos dignum duximus, ut si qua mulier filium suum desidia aut fraude aliqua coram Episcopis tenuerit ad confirmandum; propter fallaciam suam, aut propter fraudem, quamdiu vivet pænitentiam agat: a viro tamen non separetur.

2. Sive ex industria: ut c: 5. Si coniuges legitimi, unus

IV.
Contra.
Affinitas 2 mo-

III.
Contra.
Nec Aff. 1.
modi.

II.
Contra.
Cognatio spiri-
tualis non diri-
mit cōtrahit.

aut ambo, ex industria fecerint ut filium suum de fonte suscipiant; si innupti permanere voluerint, bonum est: si autem; gravis pænitentia insidiae oris iniungatur, & simul maneat.

3. Sive inscienter fiat: ut c: 6. De his quæ filii fratres suos ad confirmationem coram Episcopis tenent, id est qui filios uxoris sua de viro priori, dum chrismantrab Episcopis, super se sustinent: si inscientia, sicut afferis, fiat; licet sit peccatum, non tamen usq; ad separationem coniugij puniendum est. Lugeant tamen, & digna pænitentia hac diluentes, domino dicant, 'Delicta ignorantiae nostra ne memineris.'

4. Sive ex necessitate: ut c: 7. Ad limina beati Petri Apostolorum principis, hic præsens homo nomine Stephanus oratio-
* Id est, Papali miscausa veniens, nostro præsumptu*s*u*m*iscausa suggestendo innotuit, quod
Latinitate, no- filium suum in extremo vitæ sue possum, nec dum baptismatis un-
tum fecit, dà lotum, absentia scilicet sacerdotum, nisi a necessitate cogente, baptizavit; eumq; ipse propriis manibus retinendo suscepit. At-
q; pro huius rei negotio notitia tua patet, reverentia tua, quæ si rectitudinis zelo flagrans, præsumptum hominem à sua conju-
ge inducavit esse separandum. Quod fieri nullatenus debet; di-
cente scriptura, à domino junctam esse viro uxorem: & quos De-
us coniunxit nemo separet. &c.

5. Itaq; c: 3. Nicolaus absolute decernit, Secundum canones sacros, nisi ambonum consensu, nullius religionis obtentus debet coniux dimittere coniugem.

I.

Contra.
Nec impedit
contrabendum.

I. Vnde ibidem concludit, nec precedentem huiusmodi cognationem matrimonium impedire, ne fiat licitum. Nōesse desideras virum mulier, quæ viri filium ex alia femina genitum de sacro fonte levaverit, postmodum possit cum eodem viro copulari: quo, ideo coniung: posse discernimus, quia secundum canones sacros, &c. Item q: 3, c: vlc: *Siquis sua spiritualis com-
matris filiam, fortuito & ita contingente rerum casu, in coniugi-
um duxerit; consilio maturiori servato, habeat, atq; honeste legitimi-
mo coniugio operam det.* Et Dectet: l: 4, tit: 11, c: 5.
Contrario matrimonio inter P. & A. uxorem suam, quidam consanguinei eiusdem A. contra matrimonium obiecerunt, quod eadem

eadem in primo sacrati salis pabulo, filium quondam coenubina ipsius P. tenuit. &c. Verum si constaret vera esse qua diximus, non ideo tamen contractum matrimonium solveretur: qua res vix contrahendo matrimonio impedimentū afferret. Ideoq; mandamus quatenus prafato P. auctoritate nostra iniungas, ut memoratam A. sicut uxorem, maritali affectione ferat. &c.

His si cætera sint paria; nam ille audax sibi ac impavidus, si non & impudens, haud injuriā videtur; qui generalem Canorum cœlensem tam hyperbolice ostentare nec timuit, nec erubuit. * Omnia probatorum Conciliorum, & omnium summorum Pontificum definitiones atq; decreta ita sibi coherent, ita secum in omnibus consentiunt, ut nulla in eis, Audacter dicimus, Nihil timemus, nulla in eis vel minima discordia reperiatur. Et alibi † Omnia legitimorum Conciliorum, & Pontificum decreta etiam in omnibus dogmatibus inter se convenient. Rismunt De notis ecclesiis, c: 10, sect. 4. teneatis?

* Bellarm: in Concione de veritate & 16-sonantia cathol: doctrinæ, sect. 4.
† Rismunt De notis ecclesiis, c: 10, sect. 8.

Neg. verò maior reperitur, in alijs de
Conjugio decretis, harmonia.

I.

Causa 31, q: 1, c: 1. Nullus ducat in matrimonium quam Adultero adulterius polluit adulterio. Et c: 3. Illud communi decreto secundum canonum statuta diffinimus, & præiudicamus, ut si quis cum uxore alterius, eo vivente, fornicatus fuerit; mortente ma-
rito, synodals iudicio aditus ei claudatur illicitus: nec ulcerius ei coniungatur matrimonio, quam prius polluit adulterio. Et c: 4. Relatum est auribus sanctorum sacerdotum, quendam alterius uxorem stupro violasse, & insuper Mæchæ, vivente viro suo, in-
ramentum dedisse, ut, post mariti mortem, si supervixisset, duce-
ret eam in uxorem: quod & factum est. Tale ergo connubium prohibemus, & anathematizamus.

Cujus contrarium verum est c: 2. Mortuo eo, cum quo fu-
it verum connubium, fieri potest coniugium cum qua precessit a-
dulterium. Et c: 5. Ducat post publicam pœnitentiam.
Et c: 7. post quinquennij pœnitentiam.

Incesti coniugio Causâ 35, q: 2 & 3, c: 4. *Qui propinquam sanguinis uxoris copulandi.* rem ducunt, & separantur; non licebit eis, quamdiu viri, vivunt, alias uxores sibi in coniugio sociare, nisi ignorantia excusentur. Item c: 5. *Siquis cum matre & filia fornicatus fuerit, ignorantem matrem de filia, & filiam de matre;* ille nunquam accipiet uxorem: illa vero, si voluerint, accipient maritos. Si autem hoc scierint ipsae feminæ, absq; maritis perpetuo manent. Et c: 10. *Nec eam quam aliquis ex propria consanguinitate coniugem habuit, vel aliquam illicitam pollutione maculavit, in coniugium ducere velii Christianorum licebit.* *Incestuosos vero nullo coniugij nomine deputandos a sanctis patribus statutum esse legitimus.*

Contra.

Causâ vero 33, q: 2, c: 16. contrarium statuitur. *Si quis cum duabus sororibus fuerit fornicatus, aut cum his personis de quibus sancta scriptura prohibet; si dignam egerit penitentiam, & castitatis non valuerit continentiam sustinere, liceat ei legitimam in coniugio uxorem accipere.* Similiter & mulier que tali fuerit scelere lapsa, ut fornicationis non perducatur ad Chaos.

III.

Adulteria à viro separata, nouiter (dum ambo vixerint) alteri non repudium copulandi.

Causâ 32, q: 7, c: 1. *Interveniente divortio non aboleatur confederatio nupcialis:* ita ut sibi coniuges sint etiam separati. *Cum illis etiam committitur adulterium, quibus fuerint post separationem repudium copulati.* Et c: 2. *Licite dimittitur vir ob causam fornicationis: sed manet vinculum prioris.* Propter quod si reus adulterij quicunq; duxerit dimissam. &c. Item c: 22. *Siquis uxorem in adulterio deprehenderit; non licebit nec cum, nec eam, aliam uxorem accipere, vel alium maritum, quamdiu ambo vivunt.* Si autem adultera mortua fuerit, vir eius, si vult, nubat: adultera vero nunquam, etiam si mortuus fuerit vir eius.

Contra.

Sed c: 15. *His ita respondetur. Haec aut horitates de his loquantur, quorum continentiam carnalis infirmitas non impedit: vel de his qui præstantes causam dissidij, aliorum coniunctione se reddiderint indignos.* Canone vero 17. (ex Ambrosio super primam epist: ad Cor:) *absolutè viro permititur aliam ducere.* *Uxor à viro non discedat, nisi causa fornicationis: quod*

si discesserit; aut maneat innupta, aut reconcilietur viro suo. Et vir similiter non dimittat uxorem. Ideo non subdit de viro quod de uxore premisit, quia viro licet ducere aliam. Præferat si incestum sit adulterium: Ut c: 19. Quedam cum fratre viri sui dormivit. Decretum est ut adulteri nunquam coniugio copulentur: illi verò cuim uxori suprata est, licita coniugia non negentur. Imò hoc idem c: 23. uxori incestuosi permittitur. Concubus cum fratre uxoris tua? Si fecisti, neutrām habeas: & si illa, qua uxoris tua fuerit, constia sceleris non fuit; si se continere non vult, nubas: tu autem & adultera sine spe coniugij permanecatis.

IV.

Sic Causa 31, q:1, c: 11. secundæ nuptiæ approbantur. Secundæ nuptiæ approbantur. Ego nunc voce proclamo liberâ non damnari in ecclesia bigamiam, imo nec trigamiam; & ita licere quinto, & sexto, & ultrâ, quomodo & secundo marito, recte nubere. Et c: 12. Deus secundas nuptias, quæ in unoquoq; testamento permittuntur, licitas esse monstravit.

Contrà verò c: 8. improbantur. De his qui frequentius contrâ uxores ducunt, & de his qua sepius nubunt, tempus quidem pænitentie his manifestum oonstitutum est: sed conversatio & fides eorum tempus abbreviat. Presbyterum verò in convivis secundarum nuptiarum interesse non debere: maxime, cum præcipiatur secundis nupiis pænitentiam tribuere; quis erit presbyter, qui, propter convivium, illis consentiat nupiis? Et c: 9. Secundans quidem accipere, secundum præceptum Apostoli, licitum est: secundum autem veritatis rationem, vere fornicatio est. Sed cum, permittente Deo, publicè & licenter committitur; sit honesta fornicatio.

V.

Itidem Episcopis & Presbyteris suæ permittuntur Coniuges: ut Canonæ Apostolorum sexto, (qui distinet: 28, c: 14. sub batur coniugi-
pœna Anathematis confirmatur) Episcopus aut Presbyter ux-
orem propriam nequaquam sub obtentu religionis abyciat. Si
verò reiecerit, excommunicetur: sed si perseveraverit, deicia-
tur. Et ejusdem dist: c: 15. Si quis discernit presbyterum con-
iugalium

inugatum, tanquam occasione nuptiarum, quod offerre non debet, & ab eius oblatione ideo abstinet; anathema sit. Item distinct: 31, c: 13. Quoniam in Romani ordine canonis esse cognovimus traditum, eos, qui ordinati sunt Diaconi vel Presbiteri, consideri quod non suis iam copulentur uxoribus; antiqui sequentes canonem Apostolice diligentie, & constitutiones sacrorum virorum, legales nuptias amido valere volunt: nullo modo cum uxoribus suis eorum concubitum dissolventes, aut privantes eos familiaritate ad invicem, in tempore opportuno. Quicunq; ergo diligens inventus fuerit subdiaconali ordinatione, aut diaconali, aut sacerdotali, hi nullo modo prohibentur ad talem ascendere gradum pro uxoris sua cohabitatione. Nec etiam tempore ordinationis sua profiteri castitatem cogantur, quod abstinere debeant a legalis uxoris familiaritate. Item opus eos qui altari ministrant, in tempore oblationis sanctorum, continentres esse in omnibus, ut a Deo possint consequi qua suppliciter postulant. Siquid igitur presumperit, contra Apostolicos canones, aliquos presbyterorum aut diaconorum privare a communione & a communione legalis uxoris sua; deponatur. Similiter & presbyter aut diaconus, qui religionis causa uxorem suam expellit, excommunicetur: si vero in hoc permanescit, deponatur.

2. His confine est quod praecedente Canone habetur. In Nicena synodi videbatur aliquibus introducere legem, ut episcopi & presbiteri, diaconi & subdiaconi, cum coniugibus, quas ante consecrationem duxerant, non dormirent. Surgens autem Paphnutius Confessor contradixit; honorabiles confessus nuptias, & castitatem dicens esse cum propria coniuge concubitum. Suscitataq; Concilio ne talem poneret legem: gravem esse afferens causam, que, ant ipsis aut eorum coniugibus, occasio fornicationis existaret. Et hoc quidem Paphnutius (licet nuptiarum esset inexpertus) exposuit: synodusq; laudavit sententiam eius, & nihil ex hac parte sanctivit.

3. Huc etiam spectat Canon 13, Dist: 28. In quo ordinavit Papa Episcopum uxorem habentem & liberos: exigens solum ab eo Cautionem, per quam & suum fateretur, quantula esset presentis temporis, (habita rerum descriptione) substanti-

ans; & nihil unquam per se, aut per filios & uxorem; &c. de rebus audeat usurpare Ecclesia; & universa, sui episcopatus quiesca tempore, Ecclesia sua dominio sociaret, nihil ultra id quod modo descriptum est, suis suis vel heredibus relinetur. Vbi vera se prodit inflicti in Clericos celibatus causa: ne inpe ut Omnia eorum bona in Ecclesia, quam vocant, ditationem congesta, ad optatæ, in principes & populos, Hierarchiæ culmen Papatum tandem effterant.

4. Insuper & Canones 11. ac 12. Dist: 34. In quibus non coniugium, sed conjugis adulterium, laicos à clericatu, & clericos ab ecclesiastico ministerio arcet. Si laici uxor in adulterio fuerit de rebensa; hic ad ministerium ecclesiasticum admitti non potest. Quod si, in clericatu eo iam constituto, adulteravit; dato repudio dimittere eam debet. Si autem cum ipsa uoluerit permanere; à ministerio existat alienus.

5. Item Canon 11, Dist: 28, secundas nuptias, clericorum relictis, interdicens. Si se cuiquam mulier, duplice coniugio, presbyteri vel diaconi relicta coniunxerit; aut castitate fruatur, aut separantur: aut certè (si in criminis intentione perfite- rint) pari excommunicatione plectantur. Et Canon 12. Si quia vidua Episcopi vel presbyteri aut diaconi maritum acceperit; nullus clericus, nulla religiosa persona cum ea convivium presu- mat, nunquam communicet: morienti tamen ei sacramenta sub- veniant.

Antiquioribus hisce decretis primùm ex parte reniti satis ~~contra~~ placuit, Relictas tantum & Secundas uxores prohibendo: ut Dist: 34, c: 10. Præcipimus ne bigamum, aut qui virginem non est sortitus uxorem, ad sacros ordines permittas accedere. Et Dist: 84, c: 5. Quisquis clericus aut viduam vel secundam duxerit uxorem, omni ecclesiastica dignitatis prævilegio mox denudetur.

Tandem vero (non obstante vel *Anathemata*, vel *Depositio- nis censura*, vel *Canonum* ipsorum authoritate) eisdem a- pertè reclamatur, & omnigenæ uxores absolutè prohibentur: ut Dist: 32, c: 10. Eos qui post diaconatum uxoribus vacare

voluerint, ab omni sacro ordine removemus & officioq; atq; beneficio Ecclesia carere decrevimus. Quod si ab episcopo commoniti non se correxerint; principibus indulgentiam licenciam, ut corum fæminas mancipent servienti. Et c: 13. Placuit episcopos, presbyteros, diaconos, subdiaconos, secundum priora instituta, etiam abstinere ab uxoribus: quod nisi fecerint, ab ecclesiastico removeantur officio.

Item Dist: 28, c: 6. Assumi aliquam ad sacerdotium in consanguij vinculo constitutum non oportet, nisi fuerit promissa conversio. Et c: 9. † Presbyter si uxorem duxerit, ab ordine illum deponi debere: quod si fornicatus fuerit, vel adulterium commisserit; extra ecclesiam abiici, & ad penitentiam inter laicos redigi oportet.

† Adulterij pena excommunicatio: conjugij deponitio.

Urbanus vero secundus, post Leonem, Nicolaum 2, Gregorium 7, Alexandrum 2, & alios, qui dudum in hoc pulvere gnaviter desudarant, Spirum sanctum, blasphemus, [¶] hereticæ suæ pravitatis authorem prædicare ausus est. Erubescant (inquit impius, qui erubescere debuit) impij, & aperte intelligent, iudicio Sancti spiritus, eos, qui modo in sacris tribus gradibus, presbyteratu, diaconatu, subdiaconatu positi, mulierculas non abiecerint & castæ non vixerint, excludendos ab eundem graduum dignitate.

¶ Tim: 4, 3.

2 Cor: 4, 4.
Luc: 8, 10.

Novella hæc Paparum placita, ut antiquis Canonibus proprijsq; Decretis; ita 1 sacro Dei verbo, 2 Apostolorum libertati & praxi, ac 3 primorum patrum sententijs adversantur.

1. Locis illis 1. Tim: 3: 2, 4, 11, 12. & Tit: 1: 6. ita plenè, ita evidenter res tota declaratur; ut, nisi ijs quorundam mentes Deus huius seculi excacavit, ut videntes non videant, nihil possit esse evidenter. Quin & generalia illa Gen: 1, 28. 1 Cor: 7, 2. & Heb: 13, 4. quum exceptio nusquam occurat, coadham hanc castitatem, & immundam mundiciem satis coarguunt.

2. Vnde 1. Cor: 9, 5. Libertatem suam vendicat Apostolus. Num non habemus potestatem sororem uxorem circumducendi, sicut & ceteri Apostoli, & fratres Domini, & Cephas? At hic

SOME PAGES

ES MISSING

prohibitiones de coniugio, in secundo & tertio affinitatis genere, minime contrabendo, & de sobole suscep-
ta ex secundis nuptiis cognationi viri non copulanda
prioris, et difficultatem frequenter inducant, & aliquando periculum pariant animarum; (cum cessante
prohibitione cesseret effectus) constitutiones super hoc
editas, sacri approbatione Concilij, revocantes, præ-
senti constitutione decernimus, ut sic contrabentes
de cætero liberè copulentur. Prohibitio quoque
copulæ coniugalis quartum consanguinitatis et af-
finitatis gradum de cætero non excedat: quoniam
in ulterioribus gradibus jam non potest, absque
gravi dispendio, huiusmodi prohibitio generaliter
observari.

¶ 35. Hinc reformatæ ecclesiæ omnes,
quarto & tertio prætermissis, vsq; ad gradū ^{Vide § 37.} † illico gradui proximum regressæ sunt. Vbi
* vitandæ offensionis gratiâ, ad tempus resti- ^{Vid: § 38.}
terunt: † docentes interim & profitentes legi- ^{Vid: § 37.}
timam, ex jure diuino, illius etiam gradus ^{§ 39.}
conjunctionem.

¶ 36. Cæteris verò faciem præferens Anglia,
pio & docto * Senatus-consulto, ultimum ^{Vid: § 39.}
prima abrogavit, & legem Dei, humanis
penitùs

penitus expurgatam sordibus, suæ restituit sinceritati. Ita confusum istud Babel curiosæ Architectorum arte, strenuisque Operarū nixibus ad fastigium tandem extructum, gradatim, dirutis aggeribus, recidit, & solo adæquatur.

^{Obiectio 2.}
^{¶ Videlicet 27.}

¶ 37. Secundò obijcitur ex † Augustino, hujsmodi connubium, vtcunq; reverà licitum, vitandum tamen esse propter vicinitatem illiciti: gradus enim est fraterno gradui proximus.

Respon.

Pari ratione arguat quis, conjugium inter fratrem & sororem vitandum non esse, quòd gradus sit licito gradui proximus. Sed istud legi divinæ adimit, illud addit. Vtrumq; pariter eius perfectioni derogat: ideoq; vtrumq; pariter expresso Dei verbo prohibetur. ^{* Deut: 12, 32.} tur. * *Vnamquamq; rem, quam ego præcipio vobis, eam observantes facite ne addito ei neque detrahito ex ea.* Satis justus est, qui facit quæ Deus jubet, & non facit quæ Deus prohibet. Qui vltiora vel iussa vel vetita comminisci-

^{† Col: 2, 23.} tur, docet doctrinas mandata hominum; ne-
^{¶ Matt: 15, 9.} que aliam quam ^{‡ 38. 39. 40. 41. 42.} *mercedem*
^{¶ Esai 29, 13.} à Domino expectet.

¶ 38.

¶ 38. Objicitur etiam ex Calvinio, Consobrinorum cōjugium (quod * licere docuerat) • Vide q 27. vitandum tamen esse vitandæ offensionis gratiâ. † Hinc (inquit) perspicitur diabolica Pa- † In Leviticus 18, pæ superbia, qui nos excoigitando propinquitatis gradus, supra Deum sapere voluit. Astutia quo- que ejus se prodit, quod ex hoc genere auctorij rube- rem fecit quæstum. Quia tamen longo usu recep- tum est, ne Consobrinus vel patruelis sororem suam ducat; * offensionis habenda nobis ratio est, ne im- portuna libertas Evangelium exponat multis pro-bris: ac tenenda Pauli admonitio, ut abstineamus etiam a licitis, † nisi ita expediat. † 1 Cor. 6, 12.

Eodem prorsus argumento vitandæ sunt *Repons.* Sobrinorum etiam, & Prolobrinorum con- junctiones; cum has quoque, ex pontificia * tam tertij & quarti quam secundi gradus • vid. 9, 34. interdictione, id tempus desuuisse constet. De quibus omnibus quamvis illa Caluini objectio ad tempus locum habere debuerit; posteaquam tamen multorum annorum spa- tio, aliter à veritate populus fuisset cdoctus; non est quod, propter scandalum non temere datum sed perverse acceptum, Christiani ho- nestâ & diuinitus cōcessâ priventur libertate.

† De Capitulo 10. Rerum hinc Lutherus, † Ut quid mea libertas col-
latur aliena superstitione et ignorantia? minorum
Babil. et pal. si non in isto tempore
sino in isto tempore isto nomine tribus et
Glossa. ¶ 39. Postremo objicitur, hujusmodi con-
nubia, propter has aut similes rationes, a ma-
gistratibus alicubi cohiberi.

Respon:

* De repudiis.
& divorciis.

Hic appositè respondet Beza, * Necesse
est teneri istud discrimen inter leges divinas et hu-
manas, (siquæ de his rebus extent) ut Sponsalia,
contra illas inita, irrita sine ulta prorsus exceptio-
ne habeantur, nedium ut & Matrimonia tolerentur: si
quis verò contra sponsalia aliquid humanum face-
rit, Pæna quidem ciuili afficiatur; Matrimoniū ta-
men consummatum propterea minime soluatur.

Sed pios sanè principes decet, imò oportet, uti morigeros Domini seruos, diuinæ vo-
ci auscultare, † Vnamquamque rem quam ego præ-
cipio vobis, &c. vid: ¶ 36. Et alibi, * Ne adjicito
† D eut: 12,32 ad verba eius, ut non corripiat te, & efficiaris men-
† Prov: 30,6. dax. Quod cruditus ille & accuratur, † Theologus
† Beza loco suprà citato. ubiq; gentium fieri religiosè exceptat.
* Vid: (b) in nouis ad ¶ 30. * In synodo prima Parisiensi ne Consobrinorum vna
fit mentio, sed simplici Dei verbo statut: quod vnum
vnius sequi vnuus quoque malint Christiano omnes

SYNGENIA.

71

Magistratus, quam supra Deum ipsum, & veteres leges civiles sapere videri. Huic voto liberè stipulatur divinus, + Zanchius. Ad me quod attinet, optarim, multis de causis hisq; non contemnendis, simpliciter connubia contrahи ex lege Dei: ut quod ille nobis fecit licitum et liberum, illud licitum relinquatur.

† De coniugio
Adami, q: 1,
thes: 3.

¶ 40. His præmissis, quæstionem hanc concludat pro me idem * Zanchius. Quod ^{Ibidem.} licitum sit coniugium inter filios et filias fratrum germanorum, id est inter Consobrinos, sive patruelles sive amitini; apud vios et doctos extra controversiam est.

Quare, singulari hac de Consobrinis *Exceptione* sic sublata, ab solutè generalis persistat nostra *Regula, QVI DVOBVS A STIPITE GRADIBVS DISTANT, LEGITIME CONNVBANT.*

UNIVERSITY
LIBRARY
CAMBRIDGE

FINIS.